

trahit ex interiori corpore fleuma & ipsum consumit. sicut fleuma in pectore & stomacho inuiscatum remouet: ipsum calefaciendo subtiliando & dissoluendo. Tertium est: quod est iuuamentum digestiue: & istud patet per Aui. ii. ca. c. de pipe: dicitur quod pipe est digestiuum faciens appetitum & illud maxime intelligendum de pipe longo: quod est magis conueniens digestiui crudorum humorum quam album uel nigrum: ut testatur Gal. iiii. de regimine sanitatis. c. vii. Secundo potest. v. iuuamenta leucopipis. i. pipis albi quorum. Primum est quod pipe album confortat stomachum & istud patet per Gal. lo. pal. dicitur quod est confortans stomachum super alia duo pipa: & idem uult Aui. ii. ca. c. de pipe dicens: & album magis conueniens est stomacho & uehementius confortat. Secundum est: quod pipe confortat tussim maxime ex materia frigida fleumatica: quia illa ca et acit dissoluit & icidit: & istud uult Aui. lo. pal. dicitur quod quando administratur pipe in electuariis est conueniens tussi & doloribus pectoribus. Tertium est: pipe album conuenit dolori & potest istud intelligi de doloribus pectoris sicut ex Aui. allegatum est uel de dolore uentoso: tali enim conuenit omne pipe quia omne pipe sui uentositate carminatiuum est uentositatum & sic educit uentositates: Aui. uero lo. pal. dicit pipe album & sicut longum conuenire in dolore uentris pugnatio si bibatur cum melle & foliis lauri recetibus. Quartum est: quod utiliter potest puenire motum febris. i. accessione siue paroxysmo febris & hoc febris frigide: quia in tali pipe aliquo modo materia calefacit & digerit. Quintum est: pipe album ualet in rigore febrili cuius causa est: quia pipe sua caliditate confortat neruos & materia sparsa super eos consumit: & Aui. dicit quod fricando fit inunctio ex ipso cum unguento & confortat rigori: & ista iuuamenta quorum est potest conuenire aliis generibus pipe: ut ex Aui. lo. pal. patet & propter istos effectus pipe calefacit neruos & lacertos adeo quod in hoc non est aliud ei par: mundificat pulmonem: puocat urinam paucam de ipso: sed multam de ipso soluit uentre: ut colligitur ex Aui. lo. pal. & circa istud sciendum est quod triplex est pipe. i. pipe album: quod est leucopip: pipe longum quod est macrop: & pipe nigrum

quod dicitur melanopiper: album dicitur quod est uiride multum humidum: & quando illud est desiccatum aliquantulum ita quod apparet quedam discontinuatio inter eius partes non tamen sit perfecte maturatum dicitur pipe longum: sed quando est perfecte maturatum: tunc dicitur pipe nigrum.

DE AUDITVS

Et mox post escam dormire nimisque moueri.

Ista grauare solent auditus ebrietasque

Hic tanguntur tria grauedinem auditus inducentia. Primum est immediatus somnus post cibum sumptum: & hoc usque ad repletionem: cuius causa potest esse ista: quia somnus immediate post cibum sumptum facit indigestionem ciborum cibi autem indigesti grossos ac indigestos fumos procreant: qui sua grossicie meatus auditus opilant: & est spiritus auditiois ingrossant & perturbant. Secundum est nimis commotus post cibum sumptum: quia talis est impedit digestionem & clausuram debitam officii stomachi. Aliqui tamen textus loco nimis habent minus: & tunc sensus est quod nullus motus post cibum sumptum est grauat auditum: cuius ratio est: quia tunc officium stomachi non ita facile clauditur sicut per paucam deambulationem: qua cibi descendunt ad fundum stomachi: in stomacho non existente clauso summi multi ascendunt ad caput grauantes auditum. Tertium est ebrietas: quia ex ebrietate procreantur summi multi & uapores qui ascendunt ad caput & ad organum auditus: spiritum enim perturbantes & auditum grauantes: & non solum ebrietas inducit nocumendum auditui: sed est uisui: & omnibus sensibus per eandem causam: ut est prius dictum est Aui. uero. iiii. in. c. ii. de conseruatione sanitatis auris etiam dat tria nocentia auribus: & dicit. & ex eis quidem quae nocent auri & reliquis sensibus sunt fastidium & repletio & proprie somnus super repletionem: & est sciendum quod aliqui textus adhuc habent istum uersum continetum ad huc alia inducentia grauedinem auditus: & est iste: Balnea sol uomitus

affert repletio clamor: q̄a ista inducūt et grauedinē auditus. maxie
tū tinnitū q̄a dicit Aui. iiii. in. c. de cura tinnitus oportet ut oēs iste
uident solē & balneū laboriosū & uomitū & clamorē & repletionē.

Hic tangunt se/

DE MENTV

prē inducētia tinni/
tū i aure. i. sonū quē
hō ut audir̄ exteri⁹.

Metus: longa fames: uomitus: p̄cussio: casus
Ebrietas: frigus tinnitū cau. lat. in aure.

Quoq; Primū ē metus & scđm alios motus: cā est de metu q̄a i me
tu spūs & humores mouent̄ ad it̄iora. s. uersus cor subito: ex quo
motu facile motus generat̄ uētositas q̄ penetrādo ad organū audit⁹
tinnitū causat. De motu et̄ patet q̄a ex motu corpali et̄ cōmouent̄
humores & spūs ex qua cōmotiōe et̄ generat̄ uētositas facile q̄ ue
niens ad aures tinnitū causat q̄a tinnitus causat̄ pp̄ aliqua cōmo
tiōe uaporis aut uētositatis circa organū auditus cōmouētū aerem
cōnaturalē i organo auditus existētē. Scđm ē lōga fames & rōnem
subiūgit Aui. iiii. in. c. ix. dicens & illud est pp̄ agitationē cadētē in
humoribus sp̄arsis i corpe q̄scētibus i ipso & cū nō inuenit natura
cibū aliquē cōuertit̄ ad eos & resoluit ipsos & mouet eos. Tertiū ē
uomitū quia in uomitu q̄ est motus laboriosus mouent̄ maxie hu
mores ad caput i signū cui⁹ oculos & faciē uidem⁹ fieri rubeos: &
uisus fieri nocumētū & sic et̄ facile mouēt̄ i uomitu uapores & uē
tositates ad organū auditus. Quartū ē p̄cussio spe in capite & ma
xime in aure: cuius cā est q̄a ex tali etiā accidit uehemēs cōmotio
acris cōnaturalis i organo audit⁹ existētis q̄a natura aliquo mēbro
leso imediate mittit ad ipm spūm & sanguinē qui sunt instrumēta
nature: ex q̄bus tūc accidit in aure cōmotio. Quintum est casus &
maxie supra caput pp̄ eādē cām q̄ dicta est de p̄cussioe: & et̄ ex ca
su quocūq; uehemēs sit cōmotio humorū i corpe. Sextū est ebrietas
cuius cā est quia in ebrietate caput repletur fumis & uaporibus: ex

q̄bus ad organū auditus uehētibus facile cōmouet̄ aer cōnaturalis
in organo auditus existēs. Septimū est frigus: ex forti. n. frigore de
bilitat organū: q̄re ex leui cā facile patit̄ uel cōtigit tinnitus ex forti
frigore: q̄a forte frigus causat uentositates. Et nō solū ex istis causis
cōtingit tinnitus aurium: imo ex pluribus aliis sicut ex uētositate i ca
pite generata & i ipso mota: aut ex sonitū saniei q̄ generat̄ fortasse
in ipsa: & ex feruore puris i ptibus eius aut ex motu uētositatis ac
cidētis multoties i meatibus eius: sicut fit i febris aut ex repletio
ne supflua i corpe & pp̄rie i capite: aut ex materia uiscosa resoluta
in pauca uētositate: aut ex medicinis quas pp̄rietat est ut retineāt
humores & uētositates i ptibus cerebri: ut colligit̄ ab Aui. loco p̄al.

Hic ponunt. xxi.

Balnea uina uenus uētus piper allea fumus
Porri cum cepis lens fletus faba sinapis
Sol coitus ignis labor ictus acumina puluis
Ista nocent oculis sed uigilare magis.

res nociue oculis. Pri
ma ē balneū siue hu
midū siue siccū qd
stupha d̄i p̄rio q̄a ca
lescit eos calefactio
ne multa: & sic ledit eos: cōplexionē: cū naturalr̄ sint frigidi de na
ture aq̄. Secūdo q̄a exsiccat & resoluit humiditates subtiles oculorū
q̄bus spūs uisui q̄ sunt ignei hāt refocillari & temperari. Et pp̄ istud
plures reperiunt̄ ceci supra renū: in q̄bus cōitas utit̄ stuphis & bal
neis: quē admodū etiā plures reperiunt̄ leprosi in holādā q̄ in aliq̄
alia regiōe: pp̄ indebitū regimē. Secūda res est uinū: & hoc imode
rate sumptū: tale. n. debilitat oculos & uisum: q̄a caput replet fumis
& uaporibus: & ergo etiā hebetat oēs sensus. Tertia res est uenus. i.
nimius usus coitus: q̄ ab oibus medicis fert̄ debilitare uultū uisū.
Et Aristo. iiii. p̄bleu. parti. iii. assignat cām istā dicens: q̄a. s. p̄ coitū
aufert̄ qd̄ oportunū ē oculis. Oportet. n. humidū aqueū subtile eis
inflexer̄ in quo uisibiles spūs fulciant̄: nā oculus naturaliter ē talis. s.

humidus. Vñ de sensu & sensato: & .v. de gene. aiali. dicitur oculū esse de natura aq̄: sed euulsis humidis & euacuatis puenit supiora desicca-
ri pp̄ qđ oculi a sui recedūt uatura q̄ humiditate uigebāt: & merito oculi uigēt humiditate: q̄a p̄ spūs igneos q̄ sunt ī multo motu eua-
nescerēt nisi humido sustētarēt: & ex isto manifestū ē: q̄ coitus ex-
siccat ptes supiores subtrahēdo humidū ad qđ sequit̄ lesio acuitatis
uisus. Quarta res ē uētus: & maxie meridionalis: de quo dicit Ipo-
c. iiii. ampho. aphorismo illo: austrini flatus: qđ ē caliginosus. i. caligi-
nē & obscuritatē ī oculis inducēs: qđ puenit: q̄a talis uētus caput re-
plet humiditatib⁹ hebetatibus sensus & spūs obfuscatib⁹. Quinta
res est pip: qđ puenit pp̄ sui acuitatē q̄ generat fumos oculos mor-
dicatēs. Sexta est allea q̄ ēt nocēt uisui pp̄ eoz acuitatē & uaporosi-
tatē: ut ēt prius dictū ē ibi. Allea nux ruta. Septima est fumus q̄ ēt
nocet oculis pp̄ sui mordicationē & exsiccationē. Octaua est porri:
q̄a ex esu ipsorū generant̄ fumi grossi melācolici: q̄b⁹ uisus obūbra-
tur: ut ēt prius dictū est ibi. Allea nux ruta. Nona est cepe: quaz̄ co-
mestio nocet oculis pp̄ eaz acuitatem. Decima est lens: de quo dicit
Aui. ii. can. c. de lente: qđ illius q̄ plurimū eius comestioe utit̄ uisus
obtenebrat̄ pp̄ uehemētā exsiccatiōis eius. Undecima res est fletus
nimius qui debilitat oculos ex eo qđ iducit debilitatē retētiue ocu-
lorū. Duodecima ē faba cuius usus generat fumū grossum melāco-
licū obtenebratē spūs uisuos sicut porz: & ergo ēt comestio fabaz̄
inducit somnia terribilia. Decimatercia est sinapis: cuius usus indu-
cit debilitatē uisus pp̄ eius acuitatē. Decimaq̄rta est aspicere solē: &
hoc est pp̄ter eius uehemētē nitorē & splēdorē q̄bus destruit̄ uisus:
ut patet ad expiētiā: & hoc iō: q̄a uehemēs sensibile nō p̄portionatū
sensui sicut radii solares corrūpūt sensū. Decimaquinta est coitus
& maxime post nimā repletionē: uel magis post nimā uacuitatē
& inanitionē: & de ista dictum est. Decima. sexta est ignis: cuius in-

sp̄ctus causat siccitatē uehemētē ī oculis: & sic ledit uisum: & ēt le-
dit pp̄ claritatē eius: & ergo cōiter uidemus fabros & illos qui cōti-
nue corā igne opant̄ rubeos aut debiles hñe oculos. Decima septima
nimi⁹ labor: q̄a talis ēt uehemēter exsiccāt. Decima octaua ē p̄cussio
cōtra oculos q̄ ledit oculos & uisum q̄a facit sanguinē fluere spūm
uisuū pturbatē & aliqñ apostema generatē. Decima nona ē: nimi⁹
usus rez̄ acutaz̄: uidel. cet uti diuerfis salsamentis acutis: & hoc pp̄
acuitatū fumoz̄ ex ipsis generatoz̄. Vicecima est puluis siue ambu-
lare in locis puluerulentis in q̄b⁹ de facili puluis ad oculos puenit &
uisum obfuscat. Vicecima prima: & iter ceteras magis ledens oculos
& uisum: est nimiū uigilare: quia uigilie nimie nimā siccitatē ī ocu-
lis inducūt. Et in generali ois repletio nocet oculis: s̄lfr̄ oē q̄ exsiccāt
naturā: & oē q̄ turbat sanguinē ex rebus salsis acutis & aliis: & ois
ebrietas: Vomitus uero cōfert ei inq̄tū purgat stomachū & nocēt ei
iq̄tū mouet materias cerebri expellēdo eas ad ip̄m: Et ergo si fuerit
uomitus necessarius debet fieri post cibū cū facilitate: Et s̄lfr̄ somn⁹
supfluius nocet uisui: & somnus statū post repletionē: & multitudine
flebotomie: & pp̄rie cū uētosis cōtinuis: & istud colligit̄ ex Aui. in
iiii. trac. iiii. c. de rememoratōe rez̄ uisui nocētū: ubi ēt Aui. plures
ex causis ī tex. narratis exprimit.
Feniculis uerbena rosa celidonia ruta Hic tāgūt. .v. res medici
Ex istis fit aqua q̄ lumina redit acuta: nales: q̄z̄ aq̄ confert uisui.
Pria ē feniculis: cuius suc-
cus ī oculo positus acuit uisū scđm Ra. iiii. almā. Scđa ē uerbena cu-
ius aq̄ a cōib⁹ medicis ponit̄ ī receptis ponētibus contra debilitatē
uisus. Tertia est rosa: cuius aq̄ cōfortādo spūm aialē pōt confortare
uisum. Quarta est celidonia: & est herba habēs succū citrinū: & dī
celidonia q̄s̄ celica dona donās. Quinta ē ruta: & est herba cōis: &
aq̄ istaz̄ duaz̄ herbaz̄: s̄lfr̄ ualēt: ut ex cōibus autoribus medicie pa-

ter: & de pluribus istarum herbarum prius in diuersis partibus dictum est apostolus.

Hic ponuntur alique medicamine ualentes ad dolorem dentium: & dicitur textus quod semina porrorum & iusquamus si multum ualēt in dolore dentium: & debet sic administrari: succus iusquamis cum seminibus porrorum debet simul comburi & fumus istorum per embotum recipi in illa parte in qua est dolor dentium: iusquamus non est uirtus stupefaciendi: & sic ex stupore dolor non percipitur: in fumo seminis porris est uirus iterficiendi & eiicendi uermes qui aliquando in concouitatibus dentium existentes intolerabilem faciunt dolorem: & istud dicit Aui. in can. c. de porro: & est porrum herba nota & iusquamus est herba stupefactiua huiusmodi longa folia pinguiora & fetida.

Hic ponuntur sex cæraucedinis uocis: quarum prima est nux. i. come. Secunda est oleum cuius usus potest inducere raucedinem: quia partes eius aliquando uiscosæ adherent ipsi canone pulmonis facientes raucedinem: secundo potest inducere raucedinem in corporibus colericis: quia oleum in talibus cito inflamat: & sic inducit ex tali calefactione exaspirationem & raucedinem: prius tamen cæra uel melior. Tertia est frigus capitis: cuius causa est: quia ex frigore capitis fit compressio cerebri: ex cuius compressione fluunt humores deorsum uersus guttur & canalem pulmonis inducentes raucedinem per nimiam humectationem canalem. Quarta est anguilla siue comestio angulle: quia ex esu eius fleumata uiscosa multiplicantes que ueniunt ad canalem pulmonis illic adherent inducentes raucedinem. Quinta est potus nimius: & maxime quando fit dormitum: cuius causa est: quia ex tali canale pulmonis est multum hu-

meat: nam uehementis humectatio canalem pulmonis potissima est causa raucedinis uocis secundum omnes medicos. Sexta est pomum crudum: quia in quantum crudum multiplicat fleumata: & si sit cum hoc imaturum stipiticum siue ponticum guttur exasperat.

Ieiunia uigila caleas dape ualde labora
Inspira calidum modicum bibe comprime flatum
Hec bene tu serua si uis depellere reuma.
Si fluat ad pectus dicat reuma catarrus
Ad fauces brancus ad nares esto corisa.
Hic agunt septemque bus curat reuma. Prius est abstinentia siue ieiunium: quia per hoc materia reumatis diminuitur quia abstinentia exsiccat:

& materia melius maturatur & consumitur: quia natura non habet materiam cibalem inquam agat agit in materia reumatis & consumit eam & caput minus replet: & ergo dicit Aui. in trac. i. c. xiii. & oportet quod ne patiens catarrum & corisam repleat uentrem cibis quare repleat caput eius. Secundum est uigilia: quia illa est exsiccatiua cerebri & prohibitiua ascensus multorum uaporum ad caput. Tertium est cibi calidi qui est iuuat in reumate cum est ex materia frigida: quia per illos est tunc digeritur materia frigida. Quartum est multum laborare: quia per hoc est consumitur materia reumatis: quia labor multus exsiccat supfluitates corporis: & loco istius dietis ualde calere uestibus: & hoc est uerum est maxime: tamen quando materia reumatis est frigida. Quintum est inspiratio aeris calidi: & hoc maxime in catarro ex materia frigida: quia per aerem inspiratum calidum tunc calefacit materia: & maturatur. Sextum est modicum bibere & pati sitim: quia per hoc est materia reumatis consumitur cum sitis siue modica bibitiō exsiccat: & est per modicam bibitionem non replet sicut per multum potum. Septimum est comprimere flatum. id est retinere anhelitum: istud non ualde bonum est in catarro maxime a causa frigida: quia per istam retentionem anhelitus calefaciunt pectoralia: & sic melius digeritur materia frigida fleumatica faciens catarrum: &

p̄ima istoy & alia t̄agit Aui. lo. p̄al. dicēs q̄ oportet ut assiduet cale
 factionē capitis & elōgationē eius a frigore: & minuat ip̄m a septē
 triōe: & p̄prie post austrū: auster. n. replet & rarificat & septētrio cō
 stringit & exprimit & minorat potū aq̄ cōgelate: neq̄ dormiat i die
 & faciat & famē patiat & uigilet q̄tū p̄t qm̄ sunt in iūtiū cure: Rasis
 uero. ix. almā. uult q̄ patiens reuma debet cauere ne iaceat supinus:
 & rō est: ne p̄ illū decubitū materia fluat ad p̄tē posteriorē: & cū p̄
 posterior nō hēt manifestos meatus p̄ quos materia fluat timeat ne
 fluat ad neruos & faciat spasmū uel paraliūm: & silr̄ debet abstinerē
 oīno a uīno: q̄a uīnū ē uaporosū: & cū multū calidū sit dissoluit ma
 teriam & auget reuma: & silr̄ non debet stare ad solē aut ad ignē: q̄a
 sol aut ignis dissoluēdo materiā augēt reuma: deinde tex. in duobus
 ultimis uersibus p̄ōit d̄riā iter ista tria noīa. s. catarrus: brācus: & cor
 riza. & stat d̄ria in hoc qd̄ est fluere materiā ad alā p̄tē: uñ reuma ē
 nomē cōe ad oēm fluxū materie de uno mēbro ad aliud. Et ergo d̄
 reuma q̄ si ruēs materia: i cōi tñ usu capis solū p̄ noīe cōi ad oēm flu
 xum materie a capite & cōtinet sub se istas tres spēs. s. catarrū brā/
 chū & corisam: uñ si illa materia fluat ad pectus uel mēbra uicina
 d̄i catarrus: si uero ad fauces brācus: sed si fluat ad nares d̄i coriza.

In hoc tex. p̄ōit au
 tor medicinā curatiuā
 fistule dicēs q̄ empla/
 strū sc̄m̄ ex auripig/
 mento sulphure calce:
 & sapōe simul mixtis
 curat fistulā: cuius cā est: q̄a in istis est uirtus exsiccatiua & mūdifi/
 catiua q̄ itētiōes necessario requirunt in curatiōe fistule. de auripigmē
 to dicit Platea. q̄ est calidū & siccū in q̄rto gradu dissoluit attrahit
 cōsumit & mūdificat: & sulphur & sapo secūdū eum ēt calida sunt

Auripigmētū sulphur miscere memento
 His decet apponi calcem cōmisce saponi
 Quattuor hec misce cōmixtis q̄ttuor istis
 Fistula curat̄ quater ex his si repleatur

& sicca: sulphur tñ uehementius: q̄a est calidū & siccū i q̄rto gradu
 Sapo uero nō. de calce dicit Aui. qd̄ calx abluta est exsiccatiua sine
 mordicatiōe & cōsolidat: notādū circa istud qd̄ fistula ē uulnus assi
 due & p̄odice fluēs. i. sc̄dm̄ diuersa tpa uel sc̄dm̄ diuersas lunatiōes
 auripigmētū uero est illud quo utunt̄ sculptores: quo faciūt adhere
 re es siue metallū lapidib⁹. Sapo uero. i. sm̄igma ē illa piguedo alba
 siue nigra q̄ mulieres lauāt & mūdāt uestes. alia uocabula nota sūt:

In hoc tex. autor p̄ōit
 Osibus ex denis bis cētenisq̄ nouenis
 Cōstat hō denis bis dentibus ex duodenis
 Ex tricētenis decies sex quinquēq̄ uenis
 numerū ossiū dētiū &
 uenas humani corpis
 & dicit. P̄rio qd̄ hō cō
 stat ex ducētis & nouē

decim ossib⁹: sc̄dm̄ tñ solēnes medicīne doctores ut Ipo. Gal. Rasis:
 Aue. & Aui. Ossa hoīs sunt ducēta & .xlyiii. licet i p̄ticulari enume
 ratiōe ossiū discōueniāt: & istud uult ille cōis uersus. Ossa ducētena
 sunt atq̄ q̄ter duodena. Secūdo dicit q̄ hō debet h̄re. xxxii. dentes:
 & istud itelligēdū est cōiter & ut plurimū i hoīb⁹ p̄fectis: aliqñ. n.
 cōtingit aliquos hoīs nō h̄re dentes q̄ttuor extremos qui sunt post
 molares: & in talibus dētes sunt. xxviii. tñ: & aliqui carēt his denti
 bus ultimis i pueritia tñ: alii i pueritia & i iuuētute ita q̄ nō eis na
 scunt̄ donec sint senes: alii tota uita: circa istud sciēdū est qd̄ sc̄dm̄
 Aui. i. i. doc. v. sūt. c. de anathomia dētiū. Inter oēs dētes duo uocāt̄
 duales: & sūt duo dētes anteriores: & duo q̄drupli iuncti dualibus
 a dextris & sinistris & tā duales & tā q̄drupli sunt duo i superiori mā
 dibula & duo i inferiori: & sūt oēs ordinati ad icidēdū: & iō a q̄bus/
 dā incisores uocant̄ & spāl̄r̄ duales: & post istos dētes sunt duo den
 tes q̄ uocant̄ canini supius & duo inferius imediate cōiuncti q̄dru/
 plis: & ossiū eorū est frāgere dura: & post illos sunt q̄ttuor dētes mo
 lares a dextris & a sinistris q̄ttuor tā i superiori q̄ i inferiori mādibu

la: & post istos in aliquibus est dens unus sensus tā a dextris q̄ a sinis
stris: & tā in inferiori q̄ superiori mādibula: in aliquibus uero nō: & sūt
isti dentes molares & dētes sensus oēs ordinati ad molendū & sum
ma totius numeri dentiū est trigintadu: uel. xxviii. in non hñtibz
dentes sensus. s. quattuor duales: quattuor quadrupli: & q̄ttuor cani
ni. xvi. molares: & quattuor dentes sensus. Tertio dicit q̄ homo hēt
tricentas & septuagintaquq; uenas ut possēt patere enūcrāti eas.

In hoc tex. eume/

rat. Prīo autor humo/ Quattuor humores i hūano corpe cōstāt
res qui sunt necessari/ Sanguis cū colera fleuma melancolia
ad cōstitutionē hūani Terra melā. aq̄ fleg. & aer sāguis col. ignis
corpis: & dicit q̄ quat
tuor sunt humores i hūano corpe. s. sanguis: fleuma: colera: & melā/
colia. Secūdo oñdit naturā & cōplexionē cuiusq; hūoris p hoc qd̄
cōpat unūquēq; uni elementoz: & uult qd̄ melācolia est frigida &
sicca: & sic cōpat terre q̄ filis nature est: fleuma est frigidū & humi/
dū: & sic cōpat aq̄: sanguis est calidus & humidus: & sic cōpat aeri.
sed colera est calida & sicca: & sic cōpat igni. & iste sensus ēt patet
in his uersibz. Hūidus ē sanguis: calet. est uis aeris illi. Alget humet
fleūa: illi uis sit aquosa. Sicca calet colera: sic igni sit similita. Melā
colia friget sicca q̄si terra. Et pro maiori intellectu sciēdū est qd̄ secū
dū Aui. i. i. doc. iiii. c. i. q̄ttuor sunt humores i corpe hoīs. s. sanguis:
fleuma: colera: & melācolia: ut dcm̄ ē. Inter quos sanguis est melior.
Primo: q̄a est materia spiritūū: in qbus uita cōsistit: & oīs opatio ue
getatiua uitalis & aialis. Secūdo q̄a cōformis est cū principiis uite.
Est. n. calidus & humidus tēpate. Tertio q̄a plus nutrit & restaurat
depditū ceteris humoribus. Et ut ad unū sit dicere. est thesaurus na
ture: ex cuius pditione sequit̄ mors statim: deinde sequit̄ fleuma in
bonitate. Primo q̄a aptū est ut tpe necessitatis fiat sanguis: & ideo

nō hēt ppriū receptaculū: sed icedit cū sanguine. Secūdo q̄a uicin⁹
est radicali humido: q̄ est uelut basis uite: Deinde sequit̄ colera: q̄a
participat cū naturali calore q̄diu mēsurā seruat: deinde est melāco
lia uelut fex & sordicies elōgata a p̄cipiis uite: inimica leticie & li
beralitati & cōnata senio & morti. Secūdo sciēdū pro diuisiōe &
diffinitiōe humorz q̄ sanguinis due sūt spēs. s. naturalis & inatura/
lis: naturalis est cuius color est rubeus. s. uenalis rubeus obscurus: &
arterialis rubeus clarus malo carēs odore: & est ualde dulcis: & hoc
per respectū ad alios humores. Innaturalis est duplex. Nā qdā ē in
naturalis: q̄litate. s. qui est mutatus a cōplexiōe bona i se sine alteri⁹
humoris cōmixtiōe: alius est innaturalis pp humorē malū ei admix/
tū peccantē q̄litate substātia uel q̄litate uel in p̄portioe alterius ad
alterz: & iste ē duplex: nā qdā est nō naturalis ex pmixtiōe mali hu
moris qui ab extra sibi supuenit alius est nō naturalis ex pmixtiōe
mali humoris generati i ipsomet sanguine: qm̄ pars sanguinis putre/
facta est: sicut & eius subtile cōuertū est i colerā: & grossū i melā
colia: uel illa colera uel illa melācolia uel utraq; māsit i illo sanguine
& iste sanguis nō naturalis ex admixtiōe mali humoris multipl̄r di
uersificat a naturali. Prīo in substātia: quia grossior & turbidior est
cū sibi misceat melancolia: uel subtilior cū sibi misceat colera citrina
uel aquositas. Secūdo i colore: quia est declinat ad albedinē ex pte
fleumatis uel ad nigredinē ex pte melācolie. Tertio i odore: quia fe
tidior est ex admixtione putridoz humorz uel oīno odore caret ex
admixtiōe crudoz. Quarto in sapore: quia uergit ad amaritudinē
ex admixtiōe colere uel ad acetositatē ex pte melācolie uel ad insipi
ditatē ex pte fleumatis: Fleumatis uero naturalis ēt due sūt spēs. s.
naturale & innaturalis: naturale est q̄ est aptū ut i aliquo tpe fiat san
guis: qm̄ est sanguis nō bñ coctus. Et est quidā modus dulcis fleu/
maticis q̄ nō ualde existit frigidū: imo corpi cōpatiōe est frigida

tis pauca: sanguinis uero cōpatiōe & colere rubee est frigidū: & est naturaliter albū: & dī istud fleuma dulce extenso hoc noīe dulce ad oēs sapores delectātes gustū: q̄a alio mō istud fleuma naturale nō ē dulce: cū sit ispidū aquosū & saporī aq̄ multū p̄pinquū: & nō fecit natura isti fleumati p̄priū receptaculū sicut colere & melācolie fecit: sed fecit ip̄m trāsire cū sanguine ut tpe necessitatis uertat̄ ī sanguinē: q̄a hēt similitudinē p̄pinquā sanguini: & istius fleumatis due sunt necessitates: & una utilitas, Prima utilitas ē ut sit iuxta mēbra ad hoc ut open̄t̄ ī eo eorū uirtutes & coquāt̄ & digerāt̄ & nutriāt̄ ex eo cū mēbra amiserint nutrimentū q̄ cōsueuit uenire ad ipsa: qd̄ est sanguis bonus p̄ retētiōe materie sanguinis: q̄ qd̄ retētiō a sto macho & epate fit p̄ aliq̄s cās accidētales. Secūda necessitas est ut misceat̄ cū sanguine & reddat̄ ip̄m aptū ad nutriēdū mēbra fleumatica: cōplexionū sicut cerebrū & nuchā: i quoꝝ sanguine ea nutrituro notabilē fleumatis partē eē oportet. utilitas uero eius est ut humectet iūcturas & mēbra q̄ multū mouent̄ ne desiccēt̄ p̄ calore q̄ puenit ex motu & cōfricatiōe: fleuma uero īnaturale pōt̄ diuidi: p̄rio ex pte substātie. Et sic quoddā ē muscillaginosū: & ē fleūa: scdm̄ sensū diuersū ī subtilitate & grossicie ī suis p̄tib⁹: & dī muscillaginosū p̄ similitudinē quā hēt cū muscillaginib⁹ extractis a semib⁹ aliud est fleuma grossum qd̄ appet̄ egle ī substātia. i. ī subtilitate & grossicie: scdm̄ iudiciū sensus: sed scdm̄ ueritatē diuersū est ī suis p̄tib⁹: & dī fleuma crudū: & istud multiplicat̄ ī stomacho & ī intestinis: & p̄ ipsius expulsionē a stomacho p̄cepit̄ Ipcras fieri uomitū ī mēle bis: & ad eius expulsionē ab intestinis statuit natura colerā defluere a cistia fellis ad intestinū ieiunū. & cōsequēter ad alia inferiora: q̄tenus abstergeret illud fleuma ab orificiis intestinorū & faceret ip̄m descēdere cū fecibus multiplicat̄ etiā interdū ī uenis spāl̄r ī senibus p̄ diminutionē digestiōis & illic morā trahēs pau-

latim auget̄ & ingrossat̄: & cū ab eo tadē grauef̄ natura: & nō pōt̄ sit ip̄m p̄ uenas expulsiois ordinarias expellere faciēs de possibilib⁹ qd̄ melius est elongat̄ ip̄m a corde & aliis mēbris intrinsecis: & mit tit ad extrema & spāl̄r ad tibia: q̄a sua grauedine naturaliter tēdit ad inferiora: & ista est cā q̄re tibie senū infant̄ inflatione relinquente foueā post̄ ip̄ressionē digiti spāl̄r circa noctē: & ī pinguib⁹ & solutis nutriti humidis: aliud est fleuma ualde subtilē: & ē fleuma aquosum sile aq̄ aliq̄r̄ inspissate: & sepe inuenit̄ ī saluiis & sputis male digerentiū & nimis bibentiū & a cerebro ad nares distillare solet ī p̄cipio cori: zaꝝ & cū p̄ decoctionē īgrossat̄ cōuertit̄ ī fleuma grossum aut muscillaginosum aliud ē fleuma ualde grossū albū uocatū gipseū: & est fleuma cuius subtile fuit resolutū p̄ nimīā morā eius ī iuncturis & grossū remāsīt̄ q̄si lapidificatū: Et istud fleuma facit podagrā nodosā: cre insanabilē. Aliud est fleuma uitreū & ē fleuma spissum: grossum sile uitro liquefacto ī colore: uiscositate & pōdere. Secūdo diuidit̄ fleuma īnaturale ex pte saporis: nā quoddā est fleuma dulce q̄ fit ex admixtiōe sanguis cū fleumate: & sub isto ē cōtinet̄ fleuma unctuosum q̄ fit ex admixtiōe unctuositatis sanguinis sicut quoddā fleuma uitreū: Aliud est fleuma salū factū ex admixtiōe colere. Et istud est magis mordax ficius & lenius ceteris speciebus fleumatis: p̄ colerā quā suscipit̄ ī se q̄ sicca existit̄ lenis & acuta & hoc fleuma sepe repit̄ ī fleumaticorū stomachis potāriū sepe uina fortia & utentiū salis & acutis: & adherēs stōacho cāt̄ iterdū sitū clamorosā: & diu currēs p̄ itestina q̄nq̄ excoriat̄ ea & idūcit̄ dissentiriā: & ī ano frequēter idūcit̄ fortē tenasmonē: aliud est fleuma acetosum q̄ fit q̄nq̄ p̄ melācolia acetosam sibi admixtā: & q̄nq̄ fit p̄ ebullitionē q̄ accidit̄ fleumaticis: sicut accidit̄ succis dulcib⁹ fructuū qd̄ p̄rio ebullit̄ & postea acescūt̄: & istud fleuma sepius appet̄ ī stomacho male digerentiū q̄ ī aliis p̄tib⁹. Nā ad os stomachi naturali-

ter pfluit melācolia ad desiderū su scitādum: q̄ deorsum cadēs q̄nq̄
fleumati mixta reddit ip̄m acetosum: & hoc cognoscit̄ p ructus aci
dos & interdū fleuma tale generat̄ in stomacho p uia ebullitiōis a de
bili calore ex chilo: aliud ē fleuma pōticū: q̄ q̄nq̄ causat̄ pp admix
tionē melācolie pōtice: & istud raro repit̄ pp raritatē melācolie pōti
ce: q̄n uero causat̄ pp uehementē irigidationē eius q̄ humiditas ei
cōgelat̄ & aliq̄liter ad terrestratē alterat̄: & nō supuenit ei calor de
bilis q̄ faciēdo ip̄m ebullire cōuertat sp̄m in acetositatē: neq̄ color
fortis q̄ digerat ip̄m & cōuertat ip̄m i sāguinē colere uero spēs silt
due sunt. s. naturalis & inaturalis. Colera naturalis ē spuma sangui
nis cuius color est rubeus clarus. i. citrinus i ultimo gradu citrinita
tis: sicut capilli safrani: & ē leuis acuta & quāto magis fuerit calida
erit maioris rubedinis. Et ista colera postq̄ gnata est i epate diuidit̄
in duas pres: quas: una trāsit cū sanguie ad uenas & alia ps trāsmi
tit̄ ad bursam fellis. Pars at̄ illa colere q̄ trāsit cū sanguine penetrat
eū eo cā necessitatis & cā utilitatis. Necessitas est ut misceat̄ cū san
guine ad nutriēdū mēbra colerica: & utilitas est ut subtiliet sangui
nē & faciat ip̄m penetrare i uenis. Pars aut̄ illa q̄ transit in bursam
fellis trāsit illic ēt pp necessitatē & utilitatē: necessitas est duplex: q̄
dā est necessitas corpis totius. s. mūdare ip̄m a supfluitatibus coleri
cis: alia est respectu bursae fellis: & est nutrire ip̄am. Vtilitas etiā du
plex est: una est abluere intestina a fecibus & fleumate uiscoso adhe
rētes eis: altera est pūgere intestina & musculos ani ut sentiāt q̄ ē eis
nociū & emittāt egestionē & huius rei signū est q̄ colica sepe acci
dit pp opilationē factā in foramine q̄ pcedit a bursa fellis usq̄ ad
intestina: colera uero inaturalis duplex est: nā una est innaturalis pp
eām extrinsecā q̄ ei admisceat̄. Alia ē inaturalis pp eām in se: q̄a sub
stātia eius nō est naturalis colera inaturalis pp eām extrinsecā: alia
est scita & famosa: & est illa cui fleuma admisceat̄: & dicitur famosa

siue ēt notat̄ q̄a sepiissime generari solet. Et ex hac colera sepe fit ter
tiana notat̄ alia est q̄ est minoris fame: & est illa cui melācolia est ad
mixta. colera uero famosa uel est citrina: & generat̄ ex admixtione
fleumatis subtilis cū colera naturali: uel est uitellina silt uitellis ouo
rū: & generat̄ ex admixtione fleumatis grossi cū colera naturali: cole
ra uero minoris fame fit duobus modis: unus est q̄n colera i se adu
rit̄: & fit cinis a quo nō sepat̄ ps subtilis colere sed cū eo misceat̄: &
hec colera est peior alia ē melācolia colere de foris adueniēs cū ea
misceat̄: & hec colera est melior alia ē eius color rubeus: sed non
clarus nec floridus: imo est magis silt sanguini uenali colere uero i
naturalis i ppria substātia sine alterius humoris cōmixtione: alia est q̄
sepius generat̄ in epate: p hoc qd̄ subtile q̄ est in sanguine adurit̄
& trāsit i colerā & grossū i melācolia: alia est q̄ i stomacho magis ge
nerat̄ ex cibis malis nō digestis sed corruptis: uel generat̄ i uenis ex
hūoribus aliis & istius colore due sūt spēs: nā qdā ē prassina silt co
lori prassi nigri q̄ generat̄ ex uitellina q̄n adurit̄ inā adustio facit i
colera uitellina nigredinē q̄ cōmixta cū citrinitate generat̄ color ui
ridis: alia est eruginosa silt i colore eruginieris: & generat̄ ex prassi
na q̄n prassina tñ adurit̄ donec sicceat̄ eius hūiditas: & incipiat redi
re ad albedinē pp suā siccitatē: & iste due ultie colere male sūt & ue
noso: eruginosa tñ maior est. Melācolie uero spēs silt due sunt. s.
naturalis & inaturalis: naturalis est fex boni sanguinis & turbulen
tia & supfluitas: cuius sapor est medius iter dulcedinē & pōticitatē
& ista melācolia cū gnata ē in epate partit̄ in duas pres: quas: una
penetrat cū sanguie & manat cū eo ad uenas: alia trāsmittit̄ ad sple
nē: ppia ps penetrat cū sanguine pp necessitatē & utilitatē: necessitas
est ut misceat̄ cū sanguie ad nutriēdū mēbra melācolica frigida &
sicca sicut ossa. Vtilitas est ut fluxibilitatem sanguis nimia coercet
& uigore corpulentiā ei cōdēlet donec fiat ps solida mēbroz: duoz

que debet nutrire alia ps q̄ sanguis nō idiget uadit ad splenē pp ne
 cessitatē & utilitatē: necessitas est duplex: una ē scđm totū corpus. s.
 ipm̄ a supfluitate melācolica mūdare alia est scđm splenē. s. ipm̄ nu
 trire: utilitas uero pcedit ex ea pp hoc q̄ ipa pfluit ad orificium sto
 machi exprimēdo hūiditates q̄s illic iūcit: sicut mulier mulgēdo ex
 primit digestis lac ab uberibus uacce. Et hec utilitas est duob⁹ mo
 dis: uno mō ipsa multa cōstringit & ispissat & cōfortat orificiū sto
 machi. Secūdo qa facit i ore stomachi cōmotionē pp acredinē eius
 & exsiccat famē & facit desiderū. Melācolia uero inaturalis ē sicut
 res adusta uel cinis respectu alioꝝ humoꝝ: & eius q̄ttuor sūt spēs fa
 mose licet plures sint nō famose. Prima est q̄ est cinis colere & est il
 lud q̄ adurit de colera: & hoc spēs est amara. Secūda est q̄ est cinis
 fleumatis: & illud q̄ fuit adustū ex fleumate: & si fleuma q̄ adustū
 est fuerit ualde subtile & aquosū: tūc melācolia ex eo genita erit sal
 sa in sapore. Si at̄ fuerit fleuma grossum q̄ adurit tūc cinis ei⁹ aut
 melācolia ex eo generata tēdit ad acetositatē aut pōticitatē. Tertia ē
 q̄ est cinis sanguinis & illud q̄ adustū ē ex sanguine: & hec melan
 colia est salia paꝝ trahēs ad dulcedinē: Quarta ē q̄ cinis melācolie
 naturalis: & si melācolia naturalis ex q̄ fit fuerit subtilis: tūc est mul
 tū acetosa: & cū effundit sup terrā ebullit: & eius odor ē acris: & ab
 eo fugiunt musce & aialia. Si uerō talis melācolia naturalis ex qua
 fit fuerit grossa: erit minoris acetositatis cū pauca pōticitate.

Hic ponit autor si
 gna p̄ q̄ cognosceꝝ pos
 sumus hoīem sangui
 nec cōplexionis quoꝝ
 Primū ē q̄ sanguineus
 est naturaliter pinguis
 & nō debem⁹ itellige

Natura pingues isti sunt atq; iocantes
 Semp rumores cupiūt audire frequentes
 Hos uenus & bach⁹ deletāt ferula risus
 Et fac hos hilares & dulcia uerba loq̄ntes
 Oib⁹ hii studiis habiles sūt & magis apti
 Qualibet ex cā nechos leuiter mouet ira

Largus amās hilaris ridēs rubeiq; coloris re q̄ sanguineus sit pin
 Cantās carnosus satis audax atq; benign⁹ guis pinguedine pprie
 accepta: qa tale signifi
 cat semp frigiditatē cōplexionis. ut uult Aui. ii. in doc. iii. ca. iii. sed
 est piguis pinguedine extēsa ad multā carnositatē: qa ē multū carno
 sus. Vult. n. Aui. loco pal. q̄ multitudo carnis rubee cū decēti firmi
 tate & nō laxitate eius significat cōplexionē calidā & humidā q̄lis ē
 sanguinea. Et rō est: qa multitudo carnis rubee attestat sup fortitu
 dine uirtutis assimilatiue & multitudīe sanguinis q̄ uiget & inua
 lescūt calido & humido: teste Gal. ii. cōplexionū dicētē. Multitudo
 aut̄ carnis multitudīe sanguinis generat. Calidū uero pfecte dige
 res & assimilās carnis soliditatē opat. dicit et̄ Aui. lo. pall. q̄ oē cor
 pus carnosū sine multitudīe pinguedinis & adipis est sanguineū.
 Et idē uult Gal. ii. tegni. can. illo. Humida uero & calida crassis. Se
 cūdū est q̄ est iocosus. s. pferēs uerba alios ad risū puocātia uel le
 tus: & hoc est pp benignitatē hūoris sanguinei puocātis hoīem ad
 leticiā & iocūditatē pp spūs claros & pfectos ex sanguine genera
 tos. Tertiū ē q̄ libēter audit fabulatiōes iocosas: eadē de cā. Quar
 tū est q̄ inclinat⁹ est ad luxuriā pp caliditatē & hūiditatē puocā
 tiū ad coitū. Quintū est q̄ talis libēter bonū uinū potat. Sextū est
 q̄ libēter comedit bona cibaria: quoꝝ cā pōt eē: qa talis appetit simi
 liora cōplexiōis eius q̄ sunt bona uina & bona cibaria. Septimū est
 q̄ talis de facili ridet: cuius cā ē: qa sanguis puocat ad risū. Octauū
 est q̄ talis est hylaris. i. hylarē faciē amabilē & iocūdū habēs pp ui
 uacitatē coloris & formositatē cōplexiōis ex cōplexiōe sanguis. No
 nū est q̄ talis pferet dulciā uerba pp amicitiatē nature sanguinis
 Decimū est q̄ talis est aptus oibus artibus. i. de facili pōt addiscere
 quālibet artē pp uiuacitatē & pspicacitatē genii eius. Undecimū ē
 q̄ talis nō facile irascit: & istud puenit pp hūiditatē cōbetatē seruo

re colere puocatis ad ira: Deinde tex. i duob⁹ ultimis uersib⁹ repetit
aliq⁹ signa dicta & aliq⁹ addit. Primū est q⁹ sanguineus est largus nō
auarus: sed liberalis. Secundū est q⁹ talis est amans siue amorusus
Tertiū est q⁹ talis est hylaris. i. hñs uultū iocūdū. Quartū est q⁹ ta-
lis qñ semp⁹ ut ridere: quoz⁹ oium cā ē benignitas sanguinis ad ista
puocatis. Quintū est q⁹ talis est rubei coloris. uult. n. Aui. lo. pal. q⁹
color cutis rubeus significat multitudinē sanguis: & debet istud iel-
ligi de colore rubeo cū quodā splēdore & nō de rubeo fusco qñlis re-
piri solet i uultibus hoꝝ q⁹ libēter & abūde bibūt fortia uina & utū-
tur falsis & spēbus acutis: qā talis significat leprā futurā. Sextū ē q⁹
talis libēter cantat uel audit cātare pp letū eius aium. Septimū ē q⁹
talis ē carnosus pp cām prius dictā. Octauū ē q⁹ talis ē fatis audax
pp caliditatē sanguis q⁹ ē cā audacie. Nonū ē q⁹ talis ē benignus pp
sanguinci hūoris bonitatē.

Hic pōit autor que Est & humor colere qui cōpetit ipetuosus
dā signa p que cogno Hoc gen⁹ ē hoium cupiēs pcellere cūctos
scere possumus hoicm Hi leuiter discūt mltū cōedūt cito crescūt
colerice cōplexiōis. Pri Indē magnanimi sunt largi sūma petētes
mū est qd⁹ colericus ē Hirsutus fallax irascens prodigus audax
impetuosis. i. faciēs re Astutus gracilis ficans croceiq⁹ coloris
cū ipetu: cuius cā ē: qā

supfluus calor q⁹ est i colerico mouet ad ipetū: & ergo ēt uult Aui,
.ii. in doc. iii. c. iii. qd⁹ opatiōes excessiui motus significāt caliditatē.
Scdm est qd⁹ talis est cupidus honoris & appetit eē i primis sedib⁹
& pcellere cūctos alios: cuius cā est: qā supfluus calor pñificat ani-
mā ad arrogātiā & temeritatē. Tertiū est qd⁹ isti cito discūt: & hoc
pp subtilitatē hūoris colerici & eius caliditatē. Et ergo ēt dicit Aui.
loco pal. qd⁹ intellectus. i. pmptitudo & uiuacitas ad itelligētā signifi-
cat caliditatē cōplexiōis. Quartū est qd⁹ isti multū comedūt: qā in

ipsis fortior est calor digerens & maior resolutio q⁹ in aliis copibus.
Quiuuū est qd⁹ isti cito crescūt. i. pueniūt ad augmentū: & hoc pp
fortitudinē caloris naturalis in eis q⁹ est cā augmētū. Sextū est q⁹ isti
sunt magnanimi. i. nō potētes tolerare iniurias: & hoc pp caliditatē
in eis: & ergo dicit Aui. lo. pal. qd⁹ pax pati ab unaquaq⁹ re. i. patie
tē se reddere sercat caliditatē. Septimū est qd⁹ isti sunt largi: & hoc
respectu illoꝝ qb⁹ honores accidere pñt. Octauū est q⁹ isti appetūt
summa. i. sūmas dignitates & officia pp cām secūdū signi. Nonū q⁹
colericus est hirsutus. i. pilosus & hñs multos crines pp caliditatem
aperiētē poros & mouētē materiā piloz⁹ ad cutē. Et dī hirsutus qñ
hircos sequēs: qā iter oīa aīalia bruta hircus hēt lōgiore crines. De-
cimū est q⁹ ipse est fallax. i. deceptorius. Undecimū est qd⁹ ipse ē ira-
scēs. i. de facili irascit⁹ pp caliditatē. Et ergo dicit Aui. lo. pal. q⁹ ira
frequēs & a leui cā significat caliditatē: & hoc ē pp facilitatē cōmo-
tiōis colere & ebullitiōis sanguinis circa cor. Duodecimū ē q⁹ ipse ē
pdigus: qā largus est in exponendo pp honores hñdos. Decimūter-
tiū est q⁹ talis est audax: qā audacia ēt puenit pp nimīā caliditatē &
maxie cordis. Decimūquartū est q⁹ ipse sit astut⁹. i. cautus. Decimū
qñtū est q⁹ talis est gracilis. i. nō grossoz⁹ mēbroz⁹: neq⁹ multe carnis
pp supfluā caliditatē uehemētē resoluētē. Decimūsexū est q⁹ talis ē
sicc⁹. i. macer pp siccitatē cōplexiōis. Decimūseptimū ē q⁹ tal⁹ i cro-
cei coloris. i. citrini & ergo dicit Aui. lo. pal. q⁹ color subruffus signi-
ficat colere dñium.

Fleūa uires modicas tribuit: latoz⁹ breuesq⁹ Hic ponit autor
Fleūa facit pigues: sanguis reddit mediocres aliq⁹ signa cōplexio-
Ocio nō studio tradūt: sed corpora somno nis fleuaticē. Primū
Sensus ebes tardus motus pigritia somnus signū ē paucitas ui-
Hic somnolētus piger i sputamine multus. ritū: fleuatici. n. pau-
Est huic sensus ebes pinguis facit color alb⁹ citas uires hñt pp

paucitate caloris naturalis a quo ois uis her exordiu. Secundū est q̄
fleumatici sunt saui & breues: qa i eis est paucus calor naturalis non
sufficiens extendere corpus i lōgum: extendit igit corpus secundū latū.
Tertiū est q̄ fleumatici sunt pingues pp̄ eorū frigiditate & humiditate:
& ergo dicit Aui. lo. palle. q̄ pinguedo uel adeps supflua significat
excessum frigiditatis & humiditatis & cōplexionē corporū: frigidā
& humidā: qa sanguis unctuositas q̄ est utriusq; materia cū re
fudat a uenis & obuiat mēbris frigide uel remisse calidis coagulaf
ab eorū frigiditate uel remissa caliditate & fit piguedo: ut uult Gal.
ii. cōplexionū. Et postea subdit hic tex. q̄ sanguinei sunt mediocres
supple in longitudine & breuitate. Quartū est qd̄ fleumatici ma
gis ad ocia inclinānt quā ad studia pp̄ frigiditatem mouentē ad ocia
& pigriciam. Quintū est q̄ multū dormiunt: & hoc est pp̄ multam
humiditatem eorū: & et̄ puenit multus somnus pp̄ frigiditatem: ut inuit
Aui. loco palle. Sextū est q̄ fleumatici sunt duri ingenii: qa sicut ui
uacitas intellectus & p̄spicuitas ingenii pueniūt pp̄ naturalē calidi
tatem: ita ebetudo intellectus & dūrcies ingenii pp̄ cōtrariū. s. frigiditate.
Septimū est q̄ fleumatici sunt tardi motus: & hoc et̄ pp̄ frigiditate q̄ facit
motum tardū: sicut caliditas uelocē. Octauū est quod sunt pigri. Nonū q̄
somnia in eis est longū. Quorū eā eadē est cū predicta. Postea ponunt
duo alii uersus recolligētes signa predicta eū q̄busdam aliis. Primū est
fleumaticus est somnolentus. i. inclinatus ad multū somnū. Secundū est q̄
ipse est piger. i. tardus ad oēm operationem. Tertiū est qd̄ est multi
spūti pp̄ter humiditatem in eo abundantem multiplicatiuā spūti. Quartū
est qd̄ talis est obtusus in sensibus: & nedum in sensibus imo et̄ in intellectu.
Quintū est qd̄ talis est pinguis. Sextum est qd̄ talis est albus in facie.
Albedo. n. cutis & maxime faciei signum est priuationis sanguinis aut
paucitatis eius sum frigiditate: ut dicit Aui. loco preallegato.

Restat adhuc tristis colere subie nigre. Hic pōit autor aliq̄
Que reddit prauos: p̄tristes pauca loq̄ntes signa cōplexionis melā
Hi uigilāt studiis: nec mēs est dedita sōno colie. Primū est prauitas.
Seruāt p̄positū: sibi nil reputant fore tutū melācolia. n. reddit
Inuidus & tristis cupidus dextre q; tenacis hoies prauos & malo
Non expis fraudis timidus luteiq; coloris rū mox que admodū
sūt q̄ seiplos iterficiūt.
Secundū est multa tristitia: melācolici. n. multū tristes sunt ut pluri
mū pp̄ spūs melācolicos turbidos & tenebrosos sicut hoies leti sunt
pp̄ spiritū claritatem. Tertū ē taciturnitas: melācolici. n. tacidi sunt
& paucorū uerborū pp̄ frigiditatem: sicut nimia garrulitas puenit pp̄
caliditatem. Quartū est qd̄ melācolici sunt apti studio: qa semp̄ cu
piunt esse soli. Quintū est qd̄ tales sunt in somnolenti: nec bene dor
miunt pp̄ter nimiam siccitatem cerebri & pp̄ter fumos melācolicos cō
mouētes in eis somnia horribilia q̄bus excitant a somno. Sextū est
qd̄ tales sunt tenacis p̄positi. i. p̄tinaces: & cū aliqd̄ in mente habēt
diu retinent: & difficulter placabiles sunt: & hoc pp̄ter siccitatem eorū
que nō sinit p̄positū cito mutari. Septimū est qd̄ melācolici nihil
reputant eis esse tutū: imo semp̄ timent: & hoc est pp̄ter spiritū te
nebrostatem: postea in duobus ultimis uersibus ponunt aliqua ex si
gnis p̄dictis & aliqua addunt. Primū est qd̄ melācolicus est inuidus.
Secundū est qd̄ est tristis. Tertū est qd̄ est auarus. Quartū est
qd̄ est tenax: id est nihil uolens exponere & male soluens. Quintū
est quod est fraudulofus simplex: & pp̄terea homines melācolici
sunt deuoti: multū legentes: ei iunantes: & alias multas abstinentias
facientes. Sextum est qd̄ est multū timidus. Septimum est qd̄ est
lutei coloris: id est terrestris siue fuscus coloris. Color enim fuscus &
maxime si uiriditati approximatus significat dominiū melācolie se
cundum Rasid. iii. almā. in prin.

In hoc tex. Pr^o po
nit colores cōsequētes
cōplexiōes: & dicit qđ
fleumaticus est albi co
loris: sed colericus est
ruffi coloris. & sangui
neus rubei: & de melā
colico dicit ī fine p̄ce/
dētū uersuū & de istis
oibus dictū est prius.

Secūdo ponit. xiii. signa supabūdātis sanguinis: quoz. Primū est qđ
facies est rubea pp̄ ascēsum sanguis ad caput & faciē. Secūdū ē qđ
oculi plus uident̄ exire solito pp̄ extēsiōē quā facit sanguis multi/
plicatus. Tertiū ē qđ gene inflant̄ pp̄ silem cām. Quartū ē qđ corpus
totū grauāt: qđ natura suppeditat̄ nō sufficiens regere humores &
sustētare debite corpus. Quintū est qđ pulsus sit frequēs pp̄ calidi/
tatē quā inducit sanguis multiplicatus. Sextū est qđ pulsus est ple/
nus pp̄ multitudinē uapoz: calidoz: & humidoz. Septimū ē qđ pul/
sus est mollis pp̄ humiditatē nimīā mollificantē arteriā. Octauū est
qđ dolor sit in fronte: & hoc pp̄ sanguinē multiplicatū in rethi mi/
rabili. Nonū est qđ uēter cōstipāt. i. durus sit: nec bñ asselat̄ pp̄ cali/
ditatē nimīā exsiccantē feces. Decimū est qđ lingua sit sicca p̄pter
similem cām. Undecimū est qđ sitis est magna p̄pter exsiccationē
orificiū stomachi ex nimia caliditate. Duodecimū est qđ fiunt som
nia declinātia ad rubedinē: & istud uult Auic. ii. in doc. iii. c. vii. di/
eent: & somnia qđ illud sercāt. s. abūdātia sanguinis sunt sicut cū hō
in somnis res uidet rubeas aut sāguinē multū ex suo corpore exire
aut se ī sanguinē natare: & filia. Decimū tertiū est qđ sputū est dulce
p̄pter sanguis dulcedinē: Notā. circa istud qđ sicut hec ponunt

Hii sunt humores qđ pstant cuiqđ colores
Oibus ī rebus ex fleumate sit color albus
Sāguie sit rube: colā rubea quoqđ ruffus
Si peccet sāguis: facies rubet: extat ocellus
Inflant̄ gene corpus nimīūqđ grauatur
Est pulsusqđ frequēs plēus mollis: dolor igēs
Maxime sit frontis & cōstipatio uentris
Siccaqđ lingua sitis & sōnia plena rubore
Dulcor adest sputi sūt acria dulcia queqđ

signa supabūdātis sanguis: ita qđā ēt ponūt signa supabūdātis alio
rū humoz sub quibusdā uersibus: signa qđē supabūdātis colere sub
istis uersibus: Accusat colerā dextre dolor aspa lingua. Tinnitus uo
mitusqđ frequēs uigilātia multa: Multa sitis piguis egestio torsio uē
tris: Nausea sit: morsus cordis: lāguēscit oressis: Pulsus adest gracilis
dur^o ueloxqđ calefcēs: Aret amarefcit icēdia sōnia fingit. Signa uero
supabūdātis fleuatis sub istis uersibus: Fleuma supgrediēs pp̄rias in
corpe leges: Os facit īspidū fastidia cerebra saluas: Costax stōachi
fil occipiti qđ dolores: Pulsus adest rar^o tard^o mollis inanis: Precedit
fallax fātafata somn^o aquosa: Signa uero supabūdātis melācolie
sub his uersibus: Hūoz plēo dū fex ī corpe regnat: Nigra cutis dur^o
pulsus tenuis & urina: Sollicitudo timor & tristia sōnia tps: Accre/
scet rugit^o: sapor & sputamis idē. Leuaqđ p̄cipue tinit & sibilat auris

In hoc tex. autor lo
quit de fleubothomia:
& primo ostēdit etatē
requisita ad fleubotho
miā dicēs qđ ān^o. xvii.
uix petit fleubotomiā:
& pro isto dicit Gal.
xi. de igenio qđ pueri
nō debēt fleubothoma
ri nisi hēant. xiiii. ānos
ad minus: & cā est: qđ
corpa p̄uoz sūt facill̄ resoluibilia a calore extraneo & iō debilitā
tur multū ex euacuatiōe forti facta p̄ fleubothomiā. Itē qđ indigēt
nutrimēto duplici de cā. s. pp̄ nutrimentū & augmētū: deo minutio
sanguis nō cōpetit eis. Itē qđ facile dissoluūt a calore extranco suffi
cit qđ ab eis dissoluūt: q̄re non indigēt fleubothomia. Et circa istud

In hoc tex. autor lo
quit de fleubothomia:
& primo ostēdit etatē
requisita ad fleubotho
miā dicēs qđ ān^o. xvii.
uix petit fleubotomiā:
& pro isto dicit Gal.
xi. de igenio qđ pueri
nō debēt fleubothoma
ri nisi hēant. xiiii. ānos
ad minus: & cā est: qđ
corpa p̄uoz sūt facill̄ resoluibilia a calore extraneo & iō debilitā
tur multū ex euacuatiōe forti facta p̄ fleubothomiā. Itē qđ indigēt
nutrimēto duplici de cā. s. pp̄ nutrimentū & augmētū: deo minutio
sanguis nō cōpetit eis. Itē qđ facile dissoluūt a calore extranco suffi
cit qđ ab eis dissoluūt: q̄re non indigēt fleubothomia. Et circa istud

sciēdū est q̄ sicut fleubothomia nō cōuenit pueris p̄dictis: sed cauē
da ē: ita ēt ē cauēda ī magna etate. s. senii: ut uult Gal. ix. megategni
qa scdm Gal. & Haly. iiii. tegni ī cōualescētibus & senibus est pau
eus sanguis bonus & multus malus fleubothomia igit̄ rapier bonū
& dimittet malū: & inuit Aui. iiii. i ca. xx. de fleubothomia: & iō in
talibus nō cōpetit fleubothomia. Secūdo ponit nocumētū fleubo
thomie: & est qd̄ spūs uberies exeūt p̄ fleubothomiā: cuius rō pōt eē
qa cū multa euacuatiōe sanguis q̄ fit p̄ fleubothomiā necesse est ēt
multitudinē spiritū euacuari. Tertio tāgīt remedia p̄ q̄ spūs emissi
refocillant & iterato multiplicant: & dicit q̄ ex potu uini subito re
generant spūs: qa oīum subito nutritiū maximū est inuē: ut prius
dcm est: & spūs ēt regenerant & refocillant ex cibo: sed hoc fit lēte
& non subito sicut ex uino: & cibus q̄ debet dari erit digestibilis &
multi sanguinis generatiuus: sicut oua sorbilia: & sisia: & circa istud
sciēdū est q̄ licet cibus regeneret spūs post fleubothomiā: tñ debēt
cauere patiētes a multo cibo ī priā & secūda die. Vñ dicit Isaac in
dieris: cib⁹ est eis minuēdus & potus augēdus. s. respectu cibi: nō tñ
respectu sue cōsuetudinīs: imo minus debēt bibere q̄ añ fleubotho
miā qa uirtus digestiua debilior est. Quarto ponit autor. xi. iuuat
mēta fleubothomie debite facte. Primū est qd̄ tpata fleubothomia
cōfortat uisum: qa minuēdo humores ēt minuīt effumationē ad ca
put & repletionē eius: offuscātes uisum. Secūdū est q̄ clarificat: &
sincerat mētē & cerebrū pp̄ similit̄ cām. Tertiuū ē q̄ calefacit medul
lā: qa minuīt supfluitates q̄ ad eā ueniētes ip̄am īfrigidāt. Quartū
est q̄ purgat uiscera. i. iteriora: qa exonerata natura a sanguie: hūo
res crudos ī iterioribus cōtētos melius digerit. Quintū est q̄ fleubo
thomia restrigit uomitu & fluxū uētris: qa diuertit humores ab in
terioribus ad exteriora: & istud uult Aui. lo. pal. dicēs: āplius fleubo
thomia p̄pterea qd̄ ad diuersa trahit: naturā scdm plurimū retinet:

& istud maxime uerū ē qm̄ fleubothomia fit de uenis brachii: nā fleu
bothomia facta de uenis pedū nō sic retinet: pōt tñ p̄ accidēs cōtin
gere qd̄ ad fleubothomiā sequat̄ maior fluxū uētris: & hoc dupl̄:
Prio qa ex fleubothomia facta tollit̄ onus nature: tūc. n. uirtus con
fortata aliq̄ puocat alias euacuationes. Secūdo si fluxus uētris fiat
ex multa debilitate uirtutis cōtētiue: tūc. n. qa ex fleubothomia debi
lita uirtus: magis augebit̄ fluxus uētris. Sextū ē q̄ fleubothomia
facit puos sensus: qa minuīt euaporationē ad caput uñ turbant̄ sen
sus. Septimū ē q̄ ipsa iuuat somnū ipeditū: qa p̄ ip̄am euacuantur
humores plurimi a quibus eleuant̄ uapores acuti & diuersi impediē
tes somnū. Octauū est q̄ ipsa tollit̄ tedia & grauitates nimias: qa p̄
ip̄am uirtus exonerat̄ a suo grauamine & ēt educto p̄ ip̄am sangui
nē educit̄ simul melācolia fex sanguis q̄ iducit̄ tedia & grauitates.
Nonū ē q̄ ip̄a cōfert auditui qa p̄ ipsam diminuunt̄ uapores & hu
mores ascēdētes ad caput ipediētes auditū. Decimū est q̄ ipsa con
fert uoci: qa p̄ ip̄am diminuunt̄ supfluitates & hūiditates q̄ possent
puenire ad pectus uel cānā pulmonis & ipedire uocē. Vndecimū ē
q̄ ipsa auget uires: qa p̄ ip̄am corpus a suo grauamine exonerat̄ q̄
re uirtus augmētat̄.

Tres insunt istis mayus september aprilis In hoc textu autor
Et sunt lunares sunt uelut ydra dies. tria facit. Prio dicit q̄
Prima dies primi postremaq̄ posterioriq̄ isti tres mēses. s. mayus
Nec sāguis minui nec carnib⁹ anferis uti september aprilis sunt
In sene uel iuene si uene sanguine plene mēses lunares & in eis
Omni mense dene confert incisio uene sunt dies phibiti a fleu
Ha sūt tres mēses mayus septēber aprilis botomia: uidelicet pri
In quibus eminuas ut longo tpe uiuas ma dies maii: & ultra
istud coēs dicūt: uerūtū ē dcm̄ factū: nec alicui⁹ ualoris: imo p̄dicti

dies pnt esse ita boni & electi sicut & alii. Secūdu q̄ diuersa cōstel-
latio ī eis pōt esse. Et subdit autor qd̄ in talibus dieb⁹ nulli uesci de-
bēt carnib⁹ auferis: qd̄ ē falsum est & erroneū & magis sortilegio
attribuēdū: & forte autor & istud habuit a iudeis qui istū ritum ob-
seruant. Secūdo dicit qd̄ senex senectute & nō a senio & iuuenis ue-
nas plenas hntes sanguine minui pnt oī mēle: quia isti non faciliter
resolubiles sunt: nec in eis solū paucus ē sanguis bonus: imo mult⁹.
Tertio dicit qd̄ icisio uenep̄ regimine sanitatis custodiēdo debet fi-
eri in aliquo istoꝝ triū mēnsū: qui sunt mayus septēbris & aprilis:
differēter tñ: q̄a in aprili & mayo debet icidi uena (patis pp̄ multi-
plicationē sanguis eo tpe cū sit tps uernale: & in septēbri uena sple-
nis pp̄ melācolia que tūc hēt multiplicari: cū sit tps autūnale.

Hic autor pōit. xii.

q̄ īpediunt fleubotho-
mia. Primū est frigiditas
cōplexiōis. Cū. n. se-
cundū Gal. in megate
gni fleubothomia infri-
gidat tūc augmētaret
frigiditatē: cā aut̄ q̄re fleubothomia infrigidat est: q̄a scdm̄ Isaac in
urinis: sanguis est fundamētū caloris naturalis. i. illud ī quo calor na-
turalis seruat: & q̄a fleubothomia sanguinē euacuatiōe & calorē na-
turalē: & tūc p̄ cōsequēs ifrigidat. Secūdu regio frigida uehemēter
sub qua debet cōprehēdi tps multū frigidū qd̄ ē phibet fleubotho-
mia: quia ī regiōe & tpe multū frigidis: sanguis ī frigiditate corpis
īcludit: & ille q̄ circa extremitates existit a frigiditate cōdenatur
& ineptus fit ad hoc qd̄ fluat. Tertiu est itēsus dolor sub quo ē p̄t
cōprehēdi nimia corpis iflāmatio: q̄a si ī istis accidētibus fieret fleu-
bothomia sequerēt motus agitatiuus qui ē cōtrarius nature: cū sit

difformis & maior iflāmatio q̄ est naturam magis debilitas: & cā
mōtus agitatiui ī dolore itēso ē q̄a fit tractus ad diuersas ptes: p̄ fleu-
bothomia. n. fit tractio ad locū fleubothomatū: & ex dolore forti si-
eret tractio ad locū doloris: cā uero maioris iflāmationis est: quia ex
fleubothomia cōmouent̄ hūores q̄re magis iflāmāt̄ ex motu & istū
uerū est qn̄ fleubothomia fit pua & artificialis: si tñ fiat usq̄ ad sin-
copim. p̄dest in p̄dictis casibus: q̄a ista cū uincit attractionē doloris
non facit motum agitatiuū: & s̄it tollit iflāmationē cū nō sint hūo-
res ibi qui cōmouent̄ & calefiāt & maiorē iflāmationē inducunt.
Et istud uoluit Gal. ī cō. illius amphorismi. i. pti. amphi. q̄ egerunt:
cū dixit: qd̄ nō est melior medicina ī apostēmate uehementis iflā-
mationis: & s̄it in febribus & dolore forti q̄ fleubothomia. Quartū
est balneū & maxie resolutiū. tale. n. phibet fleubothomia: quia ta-
le ē & euacuatiuum iā natura nō facile tolerat euacuatiōē sup̄ eua-
cuationem. Quintū est coitus īmediate p̄cedēs: post talē. n. nō statim
debet fieri icisio uenep̄: q̄a ex hoc maxia debilitatio nature seq̄ret: cū
p̄ coitū prius natura debilitata sit. Sextū ē etas maior uel minor q̄
req̄rit̄ ad fleubothomia: sicut etas infantie & etas senii: put declara-
tū est prius. Et ista impedimta tāgit Aui. lo. pal. dicēs: tibi quoq̄ ca-
uere debes a minutiōe ī cōplexiōe uehementis frigiditatis: & ī regiōi-
bus fortis frigiditatis: & in hora fortis doloris: & post balneū reso-
lutiū & post coitū & in etate que est minor. xii. annis senū q̄to ma-
gis poteris: nisi ī figura cōsilius fueris & ī soliditate musculor̄ & ue-
nas: amplitudine: & ear̄ repletiōe & coloris rubedine: & ulteri⁹ sub-
dit: hos nāq̄ ex adolescentibus: & senibus fleubothomare aud. bis:
Adolescētes tñ secūdu ordinē ad fleubothomandū paulatim pue-
here debes cū pauca minutiōe. Septimū est morbus p̄lixus: q̄a tūc
ex tali fleubothomia natura dupl̄r debilitat̄ iputa a morbo p̄lixo &
a minutiōe. Et istud est ueꝝ: scdm̄ Aui. lo. pal. Nisi sanguis affuerit

corruptio q̄a si sic fleubothomiā p̄t cōuenire. Octauū est nimia repletio potus. Nonū est nimia repletio cibi: sub q̄ ē cōphēdit̄ indigestio cibi. Et cā hōz est q̄a sc̄dm Aui. in. i. attrahētia sunt tria. s. uacū: calidū: & tota sp̄s. Si ergo uene p̄ fleubothomiā a sanguie euacuarēt̄ cibū idigestū uel supflūū siue potū supflūū a stomacho uel epate attraherēt q̄ idigestus ueniēs ad mēbra nō corrigeret̄: q̄a terra digestiō nō corrigit pctū secūde: nec secunda prime: si pctū sic magnū pp̄ q̄ i mēbra nō cōueneret̄: sed ibi remanēs posset eē cā egritudinis. Decimū est fragilitas. i. debilitas uirtutis: fleubothomia enī est fortis euacuatio sc̄dm Gal. ii. amphorismoz̄ i cōmēto illius. In quo morbo: sed uirt̄ debilis nō p̄t pati motū fortē. Vndecimū est subtilis sensatio orificiū stomachi: q̄ p̄cordiū d̄r: q̄a ex fleubothomia i tali statū sequit̄ sincopis. Et sub isto ē cōphēdit̄ debilitas stomachi & facilis fluxus colere ad orificiū eius iducēs ad uomitū facile colere. Vñ i hñtibus p̄dicta accidētia nō cōuenit fleubothomia. Per fleubothomiā. n. humores cōmoti ad os stomachi iducere t̄q̄ ad locū cōsuetū: & q̄a ē mēbrū debile & ipotēs illi fluxui resistere: iō illis multa mala p̄ fleubothomiā accidūt. Et hoc ē una cā q̄e q̄nq̄ aliq̄ i fleubothomia sincopat̄. s. q̄a colera ad stomachū fluit q̄ mordi cādo stomachū ex cōpassione cordis & stomachi sincopim̄ inducit. Duodecimū est fastidiū. Si. n. i fastidio fieret fleubothomia cū uene euacuarent̄ traherēt ad se materiā malā faciētē fastidiū. Et plurima istoz̄ sex ultimoz̄ accidētū tāgit Aui. lo. p̄ll. & circa istud est sciēdū q̄ p̄ter p̄dicta accidētia sunt adhuc aliq̄ alia ēt̄ ipediētia fleubothomiā: quoz̄. Primū est alia euacuatio ut q̄n est fluxus mēstruoz̄ aut emorroydaz̄: tūc. n. nō debet fieri fleubothomia: & hoc ad euacuationē: licet ad diuertēdū fluxū seu materiā posset fieri. Secūdū est corpus siue cōpositiōis raritas: q̄a a corpib̄ raris multū dissoluitur: & iō sufficit ista resolutio nec euacuatiōe idigēt: ut uult Gal. ix.

megategni. Tertiū est humorū cruditas & uiscositas: tūc. n. est caueāda fleubothomia: q̄a augmētaret̄ cruditas humorū: & pp̄ hoc i morbis lōgis nō est faciēda fleubothomia: q̄a cruditas humorū augmētaret̄ & uirtus debilitaret̄ & morbo p̄logaret̄: & iō timēdū ēēt de casu uirtutis: & pp̄ hoc uult Aui. q̄ i morbis chronicis faciēda est farina an fleubothomiā & nō fleubothomia an faciēda: licet utroq̄ idigēt̄ patiētes: sed cruditas humorū p̄t accidere duab̄ de causis: una cā est pp̄ abūdātiā humorū calorē naturalē suffocatiū q̄ debilitatus & suffocatus humores crudos generat: & tūc bñ cōpetit fleubothomia. Vñ sc̄dm Alexadrū. ii. lib. suo ca. de ydropis: fleubothomia i p̄cipio ypozarce cōpetit cū puenit ex multitudine sanguis mēstrualis cū phibeant̄ fluere mēstrua pp̄ cām aliquā: aut ex multitudine sāguis emorroydalis: q̄a sicut ignis paru⁹ sub multa lignoz̄ cōgerie suffocat̄: sicut est de calore inato suffocato sub humorū multitudine. Secūda cā cruditatis humorū ē calorē inati debilitas ut in illis q̄ sūt debilis cōplexiōis: & q̄ habuerūt lōgā egritudinē & i senibus: & tūc non cōpetit fleubothomia: q̄a p̄ hoc auget̄ cruditas: q̄a sanguis i quo calor cōseruat̄ extraheret̄: & ita corpus infrigidaret̄ & humores magis icrudarent̄: debet ergo sanguis dimitti ut humorū cruditatē digerat. Quartū est aeris indebita dispō & nimia caliditas aut nimia frigiditas: q̄a p̄ caliditatē multā fortis sit resolutio: & p̄ frigiditatē multa ineptificatio humorū ad fluxū.

In hoc passu autor ponit quinque que debent fieri circa fleubothomiā aliq̄ qd̄ ante fleubothomiā: aliq̄ in fleubothomia: & aliq̄ post fleubothomiā. Primū est unctio que aliquādo fit in fleubotho-

mia: sicut unctio fleubothomi: ut dolor leniat: aliqñ uero post fleu-
bothomiã: ut cõsolidatio uulneris retardet: ad hoc ut post fleubotho-
mia humores relictĩ i uenis aliq̃ possint hfe respirationẽ & fumi aliq̃
mali exalẽt. Secũdũ est potus & maxie uini q̃ ualet i fleubothomia
si sincopis accidat: & ẽt ualet post fleubothomiã pro regeneratione
nouoz spiritũũ & noui sanguis: & isto mō iã faciũt cões. Tertiũ ẽ
lauachrũ. i. balneũ q̃ ualet p duos uel p tres ante: & p duos uel tres
post fleubothomiã & nõ eodẽ die: añ quidẽ: si qs timeat q̃ hẽat in se
humores grossos: quia balneũ humores dissoluit & cõmouet eos: &
pp hãc cãm ẽt cõpetit añ acceptio sirupi acetosi: & motus ut humo-
res dissoluant & subtilient: & ergo qñ debet fieri fleubothomia de-
bet fricari brachiũ: ut humores existẽtes in uenis p pinquis brachio
subtilient & pparent ad exẽdũ facili: post fleubothomiã uero ua-
let ut reliquie humorũ & uapoz derelicta resoluãt: in die uero fleu-
bothomie nõ cõuenit: q̃a p balneũ cutis lenis sit q̃ lenificat p cussio-
nẽ factã in fleubothomia fugit: & hoc est periculũ. Quartũ est sa-
scia. i. ligatura cum pãnis lineis q̃ ualet post fleubothomiã imediate
ad retinendũ fluxũ: & añ fleubothomiã ad trahẽdũ humores ad lo-
cũ ubi q̃rit fleubothomia ut ex eo ẽt uene ingrossent & melius ui-
deant. Quintũ est motus siue ambulatio moderata q̃ põt fieri añ
ut humores dissoluant & subtilient: & post: ad resoluẽdũ reliquias
humoz ex fleubothomia derelictas. Circa p̃dicta sciẽdũ est q̃ cões
faciũt se fleubothomare ieiuni: sed q̃busdã doctoribus melius ẽt &
cõuenientius: q̃ añ fleubothomiã: primũ unũ ouũ sorbeãt molle cũ
uno hastu uini circa nonã uel decimã horã añ prandiũ: & statim po-
stea se fleubothomari faciãt. Et huius cã est: q̃a stomacho uacuo na-
tura fortius sanguinẽ retinet ne deficiat in nutrimẽto: sed cũ cibus
qui de se multũ nutritiuus ẽ sit i stomacho cuiusmodi sũt oua sor-
bilã & uinũ: tunc natura melius sanguine exire permittit.

Exhilarat tristes: irritos placat amẽtes. In hoc passu autor po-
nit tres effectus fleubotho-
mie. Primus est q̃ fleubo-
thomia exhilarat. i. letificat tristẽ hoĩem. Secũdus est q̃ fleubotho-
mia placat iratos: & cã utriusq̃ est: q̃a i sanguine qñ multa cõmifce-
tur melãcolia fit tristitia: & qñ multa colera fit ira: cũ melãcolia fit
cã tristicie: & colera ire iã uterq̃ istoz duoz humorũ educit educitio-
ne sanguis: q̃a ei cõmifcet. Tertiũ est q̃ phibet amẽtes ne infantiãt
q̃a facit humores fluere ad ptes exteriores: & a capite diuertit: pro-
maiori declaratiõẽ sciẽdũ est q̃ qñq̃ sũt cãe pp q̃s debet fieri fleu-
bothomia: q̃z. Prima est directa & alie q̃ttuor idirecte. Priã q̃ est di-
recta est ut abũdãtia sanguis euacuet: siue abũdet sanguis i q̃litate
siue q̃titate siue utroq̃ mō. nã scdm Auĩ. lo. pal. Duo gñã hoĩum sũt
fleubothomãda: quoz unũ est ille modus hoĩum q̃ iã pati sunt inci-
dere i egritudines: ut q̃ hñt abũdãtia sãguis i q̃titate: & reliquũ ge-
nus est genus illoz hoĩum q̃ iã egritudinẽ iciderũt pp humorũ siue
sanguis maliciã sed differt fleubothomia ista & illa: q̃a pp sãguinis
abũdãtia debet fieri multa fleubothomia: sed si i q̃litate peccet siue
fit maliciosus: tũc cõpetit fleubothomia pauca: unũ scdm Gal. ix. me-
gategni: si sãguis fit malus i corpe debet euacuari paulatĩ: & iõ pec-
cãt multũ illi q̃ qñ uident sanguinẽ malũ fleubothomãt se quousq̃
uideãt sanguinẽ bonũ exire cũ forte prius totus sanguis exire q̃ bo-
nus exiret: sed debet fieri pauca euacuatio: & tunc scdm Gal. i casu
isto: priusq̃ fiat: fleubothomia debet dieta bonũ sanguinẽ generans
exhiberi ut loco mali sanguis bonus sanguis generet. Et postea de-
bet fieri post modicũ tps fleubothomia pauca: & sic deinceps: ista
fleubothomia est directa q̃a fit p se ad euacuatiõẽ illius q̃ p se de-
bet p fleubothomiã euacuari. s. ad euacuatiõẽ plenitudinis hũoz:
siue sanguis: p̃cipalr tñ scdm q̃ cũ co sũt alii humores. Prima cã

indirecta est magnitudo morbi & magnitudo apostematis uehemē-
tis inflāmatiōis: q̄a scdm Gal. i. cō. illius ampho. q̄ egerunt &c. Nō est
melior medicina i apostemate uehemētis inflāmatiōis & i febris &
dolore forti quā fleubothomia: ut ēt dictū est ibi frigida natura. Se-
cūda cā indirecta est ut attrahat materia ad pte illā p quā debet eua-
cuari materia: un̄ i retētiōe mēstruoꝝ & emorroydaz debet apiri so-
phēa scdm Gal. & Aui. ut trahat materia sanguis ad iferius. Tertia
cā indirecta est ut humores trahant ad locū cōtrariū illi loco ad quē
fluūt hūores: & hoc ad diuertēdū materiā a loco ad quē fluūt humo-
res: un̄ i nimio fluxu mēstruoꝝ debet fieri fleubothomia de basilica
ut trahat materia ad cōtrariū locū ad quē declinat & diuertat a suo
fluxu: & pp hoc i pleuresi sinistre ptis: debet fieri fleubothomia i pte
dextra ut diuertat materia & attrahat ad locū cōtrariū loco ad quē
declinat: & sifr si sit in pte dextra debet fieri fleubothomia i pte sini-
stra. Quarta cā indirecta est ut p fleubothomiā una porcio materie
euacuet & natura potētior sit supra residuū: & sic cōpetit fleubotho-
mia qn̄ repletio est i corpe ne fiat apostema: q̄a natura est debilis re-
spectu regiminis illoꝝ humoꝝ: iō una porcio illius materie est eua-
cuāda ne pp ipotētiā nature in regēdo illā materiā. illa materia fluat
ad aliqū locū debile in quo aggreget & apostema generet.

In hoc passu autor
ponit unū documentū
de quātitate scissure in
fleubothomia. Et dicit q̄ scissura debet esse larga mediocriter ut fu-
mus & grossus sanguis liberius exeāt: quia qn̄ scissura est stricta tūc
solū subtilis sanguis exit & grossus remanet. Circa istud est sciendū
q̄ aliqū i fleubothomia debet fieri uuln^o magnū & aliqū paruū: de-
bet at fieri uulnus magnū trib^o de causis. Prio q̄a humores sūt gros-
si: & grossus sanguis ē euacuādus ut p illud uulnus magnū sanguis

facilius possit exire: & ergo melācolicis faciēdū est magnū uulnus.
Secūdo pp tpis frigiditate q̄ hūores igrossat. & ergo i hyeme debet
fieri uulnus magnū. Tercio pp abūdāriā hūoꝝ: q̄a tūc fit melius eua-
cuatio p uulnus magnū q̄ puū: sed uulnus puū fit cū ē uirtus debi-
lis: ut de spiritib^o & calore minus euacuet: & i tpe calido eadē de cā:

Sanguine subtracto sex horis est uigilādū. & qn̄ ē sanguis subtilis.
Ne somni fumus ledat sensibile corpus In hoc passu autor
Ne neruū ledas non fit tibi plaga p fūda tangit tria cōsiderāda
Sanguie purgatus nō carpat ptinus escas. circa fleubothomiam.
Primū ē q̄ fleubotho-

matus nō debet dormire imēdiate post fleubothomiā: nisi ad min^o
trāsuerit sex hore: & hui^o subdit autor cām ne fumi: q. i. sōno cāntē
moti ad caput ledāt cerebrū: alie tñ pnt assignari cās: q̄. Pria ē ne i
sōno uertat se paties supra brachiū fleubothomiaz: & p hoc ledat.
Secda ē: ne hūores i sōno fluāt ad mēbrū lesū i quo est dolor pp ictū
fleubothomi & fiat apostēa: un̄ Gal. ii. āph. sup illo āpho. i quo mor-
bo: uult q̄ i sōno si fiat apostēa itra corp^o aut mēbrū sit lesū ad ipm
fluūt hūores: Aui. uero aliā assignat cām. s. q̄ p talē sōnū possēt acci-
dere cōfractio mēbroꝝ. Et istius cā pōt eē: q̄a sicut: scdm Gal. sup il-
lo āpho. i quo morbo &c. sōnus i pncipio poxissimi nō cōpetit: q̄a ca-
lor natural ad iteriora regredit: & exteriora ifrigidat: & fumi rema-
nēt nō cōsūpti: pp q̄ rigor augmētat & poxism^o ēt plōgat: sic ēt fu-
mi p cōmotionē hūoꝝ & i fleubothōia ad neruos & ad lacertos ele-
uat q̄ nō cōsūpti remanētes i sōno ifrigidat i exteriorib^o & igrossat
& iō faciūt ad neruoꝝ & lacertos: cōfractiōne si fiat sup domitio ime-
diate p fleubothōiā: alia cā p eē: q̄a mām ē igrossā ē faciēs cōfractio-
nē: sic i qrtana i cui^o typo fit cōfractio pp frigiditate & grossiciē mae
sed nerui & lacerti sūt frigi. iō ad ipos ueniēs iste fum^o i sōno i quo fit
retractio caloris ad iteriora ifrigidat & igrossat: & iste fum^o ifrigida-

tus & ingrossatus frigiditate & igrossatione iducit i membro siue co-
fractione: siue ad membru cōsimile pperat egritudines cōsimiles. Et
istud uerū est de somno fleubothomie uicino & nō de remoto postq̄
fumi illi fuerint cōsūpti. Secūdū q̄ dicit est q̄ fleubothomās debet
cauere ne faciat nimis pfundā apturā i minutione: ita q̄ cū fleubo-
thomo ledat neruū uel arteriā uene suppositū: nā ex lesione nerui se-
quit̄ spasmus: ex quo ulterius acerbissima mors sequit̄ uel ad min-
pditio mēbrī: puta brachii uel digiti &c. Ex lesiōe arterie sequit̄ flu-
xus sanguis arterialis difficilime curabilis. Tertiū ē q̄ fleubothoma-
tus nō illico. i. imediate post fleubothomiā cibum sumere debet: sed
debet expectare quousq̄ i eo humores fuerint quieti: ne cib⁹ aū eius
digestionē ad subueniēdū mēbro leso cū sanguine simul attrahat.

Hic autor pōit. v.
uitāda ab ipso fleubo
tomato quoz. Primū
est q̄ fleubothomatus
debet uitare lac & la-
cticiā cuius cā ē: q̄
ex cōmōtione humoz
p fleubothomiā sepe
fluūt hūores aliq̄ ad stomachū: si ergo lac sumeret̄ ex cōmixtiōe il-
loz humoz lac i stomacho corrūpet̄ ex quo de se maxie corrupibi-
le ē: iā & lac pp dulcedinē eius posset trahi idigestū ad uenas: & pp
cōmōtionē hūoz facile corrūpi. Secūdū est q̄ fleubothomatus de-
bet cauere a potu nimio: q̄ pp euacuationē uenaz talis potus tra-
heret̄ facile ad uenas idigestus: put prius dictū est. Tertium est q̄
fleubothomatus debet uitare oīa frigida tā intus sumpta quā exte-
rius adhibita: puta cibaria multū frigida: aerē frigidū: balneū frigi-
dū: tenuitatē uestiū: lessionē supra petrā: frigiditatē capitis ul pedū

qa cū calor naturalis p fleubothomiā debilitatus est: corpus facile
supflue ifrigidaretur. Quartū ē q̄ fleubothomatus nō debet abu-
lare i aere tenebroso nebuloso turbato: q̄ talis cōtristat aīam & pi-
gritiā i corpib⁹ iducit: ut prius dem̄ ē ibi: aer sit mūdus: nā tristitia
cā ē sāguis melācolici: sed debet ābulare i aere claro & lucido: q̄ in
tali aere spūs uitales naturales & aīales recreātur & ad extra mouē-
tur cōgaudētes sili. Quintū est q̄ fleubothomatus debet q̄re q̄re
tpatā: sili & motū excessiuū uitare: q̄ motus excessiuus tūc maxie
debilitat & humores cōmouet: q̄s uero tpatā motū sedat.

Hic autor dicit q̄t-
Principio minuas in acutis peracutis
Etatis medic multum de sanguine tolle
Sed puer atq; senex tollet uterq; parum
Ver tollat duplū reliquū tps tibi simplū:
tuor. Primū est q̄ fleu-
bothomia faciēda est i
p̄ncipio egritudinū p
acutaz. i. maxie acuta-
rū. q̄. i. terminātur i die

q̄rta: q̄a tales sunt breues: nec dāt inducias: & iō a p̄ncipio medicā-
de sunt. Secūdū est q̄ i etate media. i. q̄ est a. xxx. āno usq; ad. xlv.
uel. l. ānū plus de sanguie extrahēdū ē q̄ i aliq̄ aliaq; etatū: q̄ i tali
etate maxie multiplicatur sanguis: & ei⁹ subtractio nō ipedit aug-
mētū: nec diminuitur uirt⁹ corpis: q̄ corp⁹ i tali etate nō augetur
neq; diminuitur sensibils: sed stare uī. Tertiū ē q̄ senes & pueri pa-
rū fleubotomādi sūt: q̄ i pueris sanguis multus requiritur pp nutri-
tionē & augmētationē i eis. Et i senib⁹ uirt⁹ icipit debilitari. Quar-
tū est q̄ i uere dupla quātitas sanguis abstrahēda est p fleubotho-
miā respectu alioz tēpoz: cuius rō est: q̄a uer est tps maxie multi-
plicatiuū sanguis: scdm oēs autores medicine. Circa primū dictum
pro maiori declaratiōe ponēde sunt aliq̄ regle circa fleubothomiā:
quaz priā est q̄ i p̄ncipio morbi nō est faciēda fleubothomia. Me-
dicus. n. est minister nature: scdm Gal. i. tegni. cā. illo. Oīum natura

opatrix: Medicus uero minister: sed scdm Gal. iiii. ampho. in cō. il/
lius: egritudib⁹ qbuscūq; icipiētib⁹ nulla euacuatio ī p̄cipio mor/
bi est naturalis: sicut ergo natura ī p̄cipio morbi non euacuat: ita
nec medicus. Istud tñ ī tribus casibus hēt instātiā. P̄rio ī materie fu/
riositate: uñ Aui. loco s̄ape alle. uult q; ī principio morbi fleubotho/
mia non debet fieri: q; fleubothomia hūores cōmoueret & subtilia
ret & currere p̄ corpus faceret nisi materia sit furiosa. Scdo hēt in/
stātiā ī materie multitudie. uñ Gal. sup illū ampho. Ichoātib⁹ mor/
bis uult q; oportet fieri fleubothomiā aut farmaciā ut natura alle/
uietur: q; .i. onerata ē pp̄ materie multitudinē. Tertio hēt instātiā in
morbi magnitudie & acuitate: ut qñ ē apostema magnū & doloro/
sū: licet nō sit multa materia. .f. añcedētis ī corpe. uñ dicit Gal. xiii.
megategni. Si apostema sit magnū fleubothometur ī p̄cipio: licet
nō sit materie multitudo ne crepet aut apiatur apostema añ sui ma/
turationē. Ergo ut mala sinthoma uitētur minutio ē faciēda. Scda
regula ē q; nō fiat fleubothomia ī die motus egritudis: sicut in crisi
nō ē faciēda fleubothomia: nec aliq; euacuatio: ne materia a loco ad
quē natura mittit ip̄m diuertatur: s̄ist̄ neq; ī poxissimo: uñ scdm gal.
.i. āph. In statu neq; fleubothoiā neq; farmacia fieri debet: q; ī eo sit
coctio morbi: q̄ melius sit ī qete q̄ mo: u: sed sicut se hēt stat⁹ ad mor/
bū totalē: ita poxissimus respectu dieꝝ iterpolatōis: sicut ergo ī statu
nō ē euacuādū: ita nec ī poxissimo. Tertia regula ē q; fleubothomia
nō est faciēda ī p̄cipio morbi: cū crisis est remota: q; scdm Isaac
in urinis sanguis ē fundamētū caloris naturalis ip̄m. .f. sustinēs: licet
cor sit fundamētū gñans: & spūs fūdāmētū deportās: sed sanguis ē
fundamētū caloris naturalis: q; ex eo materialr̄ gñatur calor natu/
ralis: & iō aliqs sanguinē euacuādo euacuat calorē q; materiā mor/
bi hēt digerē: & p̄ cōseqns morb⁹ plōgatur & uirt⁹ debilitatur: pp̄
q; timēdū ē ne pp̄ longitudinē morbi & debilitatē uirtutis natura

succūbat. Q uarta regla est q; ī corpe hñte fecē ī itestinis nō debet
fieri fleubothomia: cuius cā est: q; tria sunt attrahentia. .f. calidū: ua/
cū & tota spēs. Q uia ergo p̄ fleubothomiā uene euacuuntur q; a
mēbris sibi pp̄inqs attrahūt: & ita meseraice a stōacho: uēter pl⁹ cō/
stipatur: & materia cōtēta ī uenis plus ificitur: & meseraice attrahūt
hūiditatē secū: & feces plus desiccātur. Debet ergo uēter p̄rio leniri
ut p̄ suppositoria aut clisteria: nisi p̄ se laxetur. Q uita regla ē q; nō
debet fieri fleubothoiā multa: q; ex hoc malū accidit ī senio. .f. mul/
ti morbi mali sicut epileſia appoplexia & paralisis: q; pp̄ remotio/
nē sanguis: & caloris gñantur multe supfluitates fleumatice q̄ sunt
cause bar; egritudinū. Sexta regla est q; nō debet fieri fleubothoiā
in muliere mēstruata aut ipregnata. In ipregnata nō debet fieri: q; a
per hoc calor digerēs cibū diminueretur & nutrimētū fetus aufer/
retur: & maxie qñ fetus est magnus cū tūc idiget āpliori nutrimē/
to. Et istud dicit Ipo. v. āpho. In mēstruata uero natura. .f. scdm re/
uolutionē mēsis nō debet fieri fleubothomia: q; ī fluxu nimio mē/
struoꝝ esset faciēda ad diuertēdū materiā: sed qñ eueniūt natura. .f.
& scdm debitū cursū nature tūc nō debet fieri fleubothoiā: cū ma/
teria euacuetur sufficienter a natura: & natura nō debet diuerti ab
opatiōe. Septia regla ē q; post colericā passionē nō debet fieri fleu/
bothoiā. Cū. n. fleubothomia cōmoueat hūores p̄ hoc posset humor
colericus ad stōachū fluere & ip̄m islāmāre: nec debet fieri post uo/
mitū ne s̄ist̄ hūores fluāt ad stōachū: neq; post fluxū uētris: neq; post
uigilias magnas: neq; post motū fortē: & breuiter nec post ullū cale/
faciēs multū: aut multū dissoluēs: q; fleubothomia hūores plus cō/
moueret & uirtutē magis debilitaret. Dein uidendū est ī qbus hoī/
bus cōpetit fleubothomia: & pro illo ponende sunt aliq; regule: q̄s.
P̄ria est q; fleubothomia cōpetit hoibus delicatis ociosis & q̄scētī/
bus: multū carnosiss: & cibis multū sanguinē gñantibus utentibus;

Secūda regula est q̄ fleubothomia cōuenit illis in q̄bus est abūdā
tia sanguis: q̄ cognoscitur p̄ ur̄ie spissitudinē. Abūdātia. n. sanguis
facit eā spissam: sed colerā subtilē. Tertia regula ē q̄ fleubothomia
debet fieri in illis in q̄bus melācolia abūdāt. Vñ cū est multa melā
colia naturalis currēs cū sanguine p̄ totū corpus: q̄a sanguis ī epa
te ab ea mūdificatur: tūc cōpetit fleubothomia siue minutio postea
farmacia. Vñ duplex est melācolia: naturalis & inaturalis: naturalis
est fex sanguis: q̄ qñ abūdāt ip̄a ē currēs cū sanguine q̄re cū sāgu
ne p̄ fleubothomiā euacuatur: r̄io faciēda ē fleubothomia ad ei⁹ eua
cuationē cū sanguīe: ab eodē. n. calore. f. calore t̄pato sūt sāguis &
melācolia: q̄ est eius fex: & postea faciēda ē farmacia. Quarta regu
la est q̄ in illis in q̄bus timetur hūoꝝ ebullitio: cōturbatio & calefa
ctio: cōpetit fleubothomia: & isti statī qñ sentiūt se calefieri debent
fleubothomari cū sit timor ebullitōis cōturbatōis & calefactionis:
pp̄ hūoꝝ abūdātiā. Aliqñ tñ aliq̄ decipiuntur p̄ istā regulā: q̄a statī
qñ sentiūt calefactionē & timēt de hūoꝝ ebullitōe statī fleubotho
māt se. Et qñ istud est ex colere calefactiōe & incēsiōe: p̄ fleubotho
miā nō cessāt calefactio nec ebullitio: immo p̄ hoc augmētatur: q̄a
fleubothomia humores cōmouet: & p̄ corpus currere facit. Et ergo
nō cōpetit fleubothomia nisi hoc sit ex abūdātiā humoꝝ: qd̄ cogno
scitur p̄ sudoris multitudinē & maxime in mane. Aliq. n. sunt q̄ nō
sudant nisi qñ euacuatiōe indigent. Quinta regula est q̄ illis debet
fieri fleubothomia qui hūt uirtutē fortē & qui sunt sanguineē cō
plexionis non frigide & sicce. Vnde Rasī. vii. almā. Corpora apta
ad fleubothomiā & quæ habēt uenas amplas & manifestas & cor
pora pilosa & bruna & ex colore rubeo & fusco mixtis sunt colo
rata: & iuuenes & adolēscētes & senes nō decrepiti: sed pueri & in
firmi non sunt minuendi nisi magna urgēte necessitate: & plurime
istarū regularū corriguntur ex Auī. iiii. in de fleubothomia.

Estas uer dextras: autūnus hyemsq; sinistras
Quatuor hec mēbra. cephe. cor. pes. epar uacuāda tor aliq̄ cōcernē
Ver. cor. epar estas. ordo sequens reliquas. Hic pōit au
tia mēbra eua/
cuāda fleuboto

cuāda fleuboto
mia: & dicit. Prio q̄ in uere: & estate debēt euacuari uene dextre: ut
dextre manus uel dextri brachii uel pedis. sed ī hyeme & autūno de
bēt fleubothomari uene sinistre. f. sinistre manus uel sinistri brachii
uel pedis. Et istius cā pōt cē: q̄a uer est multiplicatiuū sāguis & istas
colere: ergo ī uere & estate debēt euacuari ille uene ī qb⁹ magis abū
dāt sanguis & colerā: sed ille sūt uene dextre: q̄a ī pte dextra corpis
situatū est mēbrū generatiuū sāguis. f. epar & receptaculū col: re. f.
cistis fellis. Sed autūnus est generatiu⁹ melācolie q̄ ēt coaceruat &
nō resoluit p̄ hiemē: ergo in autūno & hyeme debēt fleubothomari
ille uene in q̄bus magis dñat melācolia q̄ sūt uene sinistre cū in sin
stra pte corpis cōtineat splē: q̄ est receptaculū melācolie. Scdo dicit
q̄ ista q̄ttuor mēbra. f. cephe. i. caput. cor. pes. & epar. scdm̄. iiii. ptes
anni sūt euacuāda: cor qd̄ ē ī uere: epar ī estate: caput ī hyeme & pe
des in autūno.

Hic tangit sex iuamēta
pueniētia ex fleubothōia
uene q̄ dī saluatella: & est
Dat saluatella tibi plurima dona minuta
Purgat epar. splenē. pectus. p̄cordia. uocē
Innaturalem tollit de corde dolorem.
uene q̄ dī saluatella: & est
uena ī dorso manus ī loco q̄ ē iter auricularē digitū & medicū. Pri
mū ē q̄ ip̄a purgat epar. Scdm̄ ē q̄ ip̄a mūdificat splenē. Tertiū ē
q̄ mūdificat pectus. Quartū ē q̄ p̄leruat p̄cordia. i. orificiū stōachi
a nocumēto. Quintū est q̄ aufert nocumēta uocis. Sextū est q̄ au
fert dolorē inaturalē cordis: & rō oīum iuamētoꝝ: est: q̄a p̄dicta ue
na ab oībus istis locis sanguinē euacuat: ut postea etiā patebit: pro
maiori declaratiōe p̄dictoꝝ: sciēdū est q̄ in fleubothomia aliqñ ape
riunt uene & aliqñ arterie. In aptione aut̄ arterie est timor: & huius

ea potissima est nimius fluxus sanguis: q̄ duplici cā hēt fieri i fleu/
bothomia arterie. Vna cā est caliditas uehemēs sanguinis arterialis:
calidū. n. est facile mobile & arteriā dilatans & aperiens: & iō iuuat
multū ad euacuationē sanguinis i fleubothomia arterie. Secūda cā
est arterie mobilitas & iō tardius in ea uulnus curat cū uulnera nō
sanant nisi quiescāt p̄dest tñ ista fleubothomia tripliciter. Primo cū
est in corpe sanguis subtilis abūdātia. Secūda qñ uaporosi. Tertio
qñ calidissimi: sanguis. n. subtilis: ex quo calor naturalis & spūs sūt:
habitāt in arteria sed sanguis grossus: ex quo mēbra nutriunt in ue/
nis: sūt sanguis uaporosus in arteria cōtinet: & sanguis sanguineus
in uenis: sanguis etiā calidissima qui a corde efficit & digerit: qd̄ ē
calidissimū mēbrū etiā cōtinet in arteria: alius aut sanguis in ue/
nis. Secūdo sciēdū q̄ uenarū aptio est in multis mēbris: aliqñ i bra/
chio siue manu magna: aliqñ in parua aliqñ in pede aliqñ i naso: ali
qñ in fronte: aliqñ in labiis: aliqñ in lingua siue in palato: aliqñ i an/
gulis oculorū uersus frontē: in manu maiori q̄ est ab ascellis usq; ad
cubitos sunt qnq; uene ap̄iēde scdm Rafis. vii. almā. & Aui. lo. pal.
Vna uocat̄ cephalica q̄ ē uena capitis. Secunda basilica q̄ est uena
epatica. Tertia mediana siue cordiaca siue nigra: scdm q̄ uocat̄ ab
Aui. siue matrix: sicut uocat̄ a Rafi. Quarta ascellaris: & q̄nta funis
brachii: in manu minori ē sceles siue saluatella: & i brachio scdm q̄
cōtinet maiorē manū & minorē sunt ap̄iēde sex uene: cephalica a
partibus q̄ sunt supra collū euacuat: & iō passionibus capitis ualet
ut in engranea: mania: & i aliis calidis passionibus siue ex materia
calida: un̄ & ista icipit siue oriē ab hūero & tēdit uersus p̄tē sinistra
brachii: basilica euacuat immediate a partibus sub collo ut a pectore
& epate: usq; in passionibus pectoris & epatis & similib; ualet: un̄ ua
let i pleurisi: & icipit ista ab ascellari & tēdit ad p̄tē domesticā bra
chii: mediana uero est media inter duas p̄dictas in situ & in cōpositi

tionē: q̄a ex eis cōponit̄: est. n. ramus utriusq;. Et est ēt media in eua/
cuatione: q̄a undiq; euacuat & ab inferioribus partibus sub collo: &
a collo: & supra collū. Vñ est uniuersalis toti corpi in euacuādo: nō
uniuersalis sicut dicunt quidā q̄a a corde oriē: sed q̄a ramus est ce/
phalica & basilica: Et ergo cū uolum⁹ fleubothomare de cephalica
& nō appareat: debemus accipere magis medianā q̄ basilicā: & silt̄ cū
uolumus fleubothomare basilicā & nō appet magis debemus fleu/
bothomare medianā quā cephalicā q̄a magis cōcūnit cū utraq; quā
unā cū alia: cū sit ramus istaq; & ista extrema: sceles siue saluatella ē
uena que est iter auricularē & mediū: tendens plus uersus medicū
digitū & oriē basilica: & ista ap̄iē in dextra manu i opilatione epa/
tis & in sinistra manu in opilatione splenis: & q̄re hoc sit nescit rōnes
sicut dicit Aui. sed exp̄iētia: hāc. n. inuenit Gal. p̄ somnū: ut ipse di/
cit: q̄a hēbat quēdā in cura hātē opilationē epatis & splenis: & som/
n ab ut se fleubothomare patientē de illa uena: & sic fecit & curatus
est: de ista sit fleubothomia ponēdo manū i aq̄ calida: q̄a subtilis ē:
idēo ut ingrosset & dilatet: & ne uulnus claudat̄ citius debito: & ut
sanguis grossus subtilicet: ascellaris est illa q̄ posita est sub basilica:
& illa apparet i ligatura brachii: & de ista idē est iudiciū cū basili/
ca: un̄is brachii est illa q̄ est supra cephalicā siue os ultimū siue al/
tius brachii uersus p̄tē siluestre: & est idē iudiciū de ista & de cepha/
lica: licet ergo scdm Aui. & Gal. in aptiōe uene sit euacuatio uniuers/
salis a toto corpe: nō tñ ab oibus uenis eq̄litter: ut uisum est: licet ēt
uene a toto corpe euacuet̄: nō tñ i eis est timor eq̄lis: imo cephalica
scdm Ra vii. almā. est securior: & basilica est magis timēda: & car/
daca ēt multū est timēda: licet minus q̄ basilica: cephalica est secu/
rior: q̄a neq; iuxta eā est neruus neq; arteria neq; sup eā: sed sub car/
diaca est neruus & altius supra eā est neruus subtilis: iō timēdū est
ne incidat̄ neruus: basilica est periculosa ualde: quia est sub ea atte/

fia & iuxta eā est neruus & masculus: & iō est timēda ualde sceiles
siue saluatella nō est piculosa: sed tamē subtilis ē: & iō ut apiaf. me-
lius est q̄ ponat̄ i aq̄ calida. In pede sunt tres uene. s. sciatica: sophē-
na: & uena poplicis: & hee apiunt̄ cū uolumus trahere sanguinē ad
partes inferiores ut i puocatiōe mēstruorū & illa que est i poplice se-
cūdū Aui. magis ualeat q̄ sophēna aut sciatica: quia p̄pinq̄or est ma-
trici: & iō meli⁹ pōt ab ea trahere: sophēna uero a uirga testiculis &
a mērice sanguinē attrahit: sed sciatica ab anchis renibus & mēbris
que sunt situatē uersus p̄tē si uestrē melius trahit: sophēna uero & a
mērice a mēbris positis uersus p̄tē domesticā licet sint rami unius ue-
neri medio frōtis est uena una q̄ apienda est in antiq̄tis passioib⁹ fa-
ciei ut i morphea & ipetigine scabie & i passionib⁹ oculorū: prius tñ
debet fieri minutio de cephalica: & sūtr̄ est una uena i naso: & i utri-
usq̄ aptiōe debet collū ligari: & postea apiri. una añ aliā: p̄ ligationē
enī colli melius manifestat̄. In aliis etiā sūt uene q̄ apiūt̄ pp apo-
stemata existētia i hore aut gingiuis: cephalica tñ prius minuta i pa-
lato sunt q̄tuor uene: que si apiant̄ ualent fluxui reumatis & ad dē-
tes in eis faciētes dolorē: & iste uene sunt manifeste & debent apiri
materia digesta: itē quedā sūt uene i āgulis oculorū uersus frōtē: &
apiūt̄ in passioib⁹ oculorū: cephalica prius minuta: itē qdā sūt uene
sub ligna q̄ apiunt̄ i squinantia: cephalica prius minuta: itē uene q̄
sunt in timporibus icidunt̄ pp emigranēā: & pp dolorē magnū ca-
pitis: & egritudinē capitis diuturnā: & iste sūt q̄s uocat̄ Ipo. & Aui.
Iuucnales: q̄rū icisio reddit hoīem ipotētē genera: itē i collo et sūt
uene q̄ uocāt̄ur guides q̄ minuēde sūt i p̄cipio lepre: & maxie q̄
anhelitus angustatur: unī i squinātia ipediēte anhelitū minuūt̄.

In hoc passu autor Si dolor est capitis ex potu limpha bibaf
duo notat. Primū ē q̄ Ex potu nimio nam febris acuta creatur.
A dolor capitis accidat Si uertex capitis uel frons estu tribulent̄.

Tīpora frōsq̄ simul moderate sepe fricēt̄ur ex potu nimio & ma-
Morella cocta nec non calidaq̄ lauent̄ur. xime uini uel alicui⁹

alterius pot⁹ quo cō-
tingit hoīes inebriari tūc supbibi debet aq̄ frigida q̄ sui frigiditate
atq̄ igrossatōe ipedit ne sumi ex tali potu eleuati cerebrū ledat̄ uel
ad ipm̄ eleuēt̄ur. Scdm̄ ē q̄ si fūitas capitis ul frōs nimio calore ue-
xetur tūc d̄bet tīpora & frōs moderate fricari: & postea d̄bet ex aq̄
decoctōis morelle calida lauari: qa morella q̄ a cōib⁹ medicis solat̄
d̄ hēt ifrigidat̄: qa frigida ē.

Tēporis estiuu ieiunia corpa siccāt. In hoc passu au-
Q uolubet i mēse cōfert uomit⁹ quoq̄ purgat tor plura notat. Pri-
Hūores nocuos stōachi: lauat ambitus oēs mū ē q̄ ieiunaf mul-
Ver autūnus hyems estas d̄natur in anno tū exsiccāt corpa in-
Tēpore uernali calidus sit aer humidusq̄ estare qa ex quo estas
Et nullum tps̄ melius sit fleubothomie. de nā ē calida & sicca
Vl̄us tunc hoī ueneris cōfert moderatus. ipsa resoluit hūidita-
Corporis & motus uentrisq̄ solutio sudor tes corpis: q̄ et̄ resol-
Balnea purgent̄ur tūc corpa cū medicinis uūt̄ur p̄ sudores i esta-
Estas more calet sicca nascatur in illa. te mltiplicatos: & sic
Tūc quoq̄ p̄cipue colerā rubeā dominari. supuēiēte ieiunio cor-
Hūida frigida fercula dēt̄ur: sit uen⁹ extra pa pl⁹ exsiccāt̄ur: qa
Balnea nō p̄sunt: sint rare fleubothomie. absente hūido cibali
Vtilis est req̄es: sit cū moderamine potus calor nri corpis agit
in hūiditates pprias

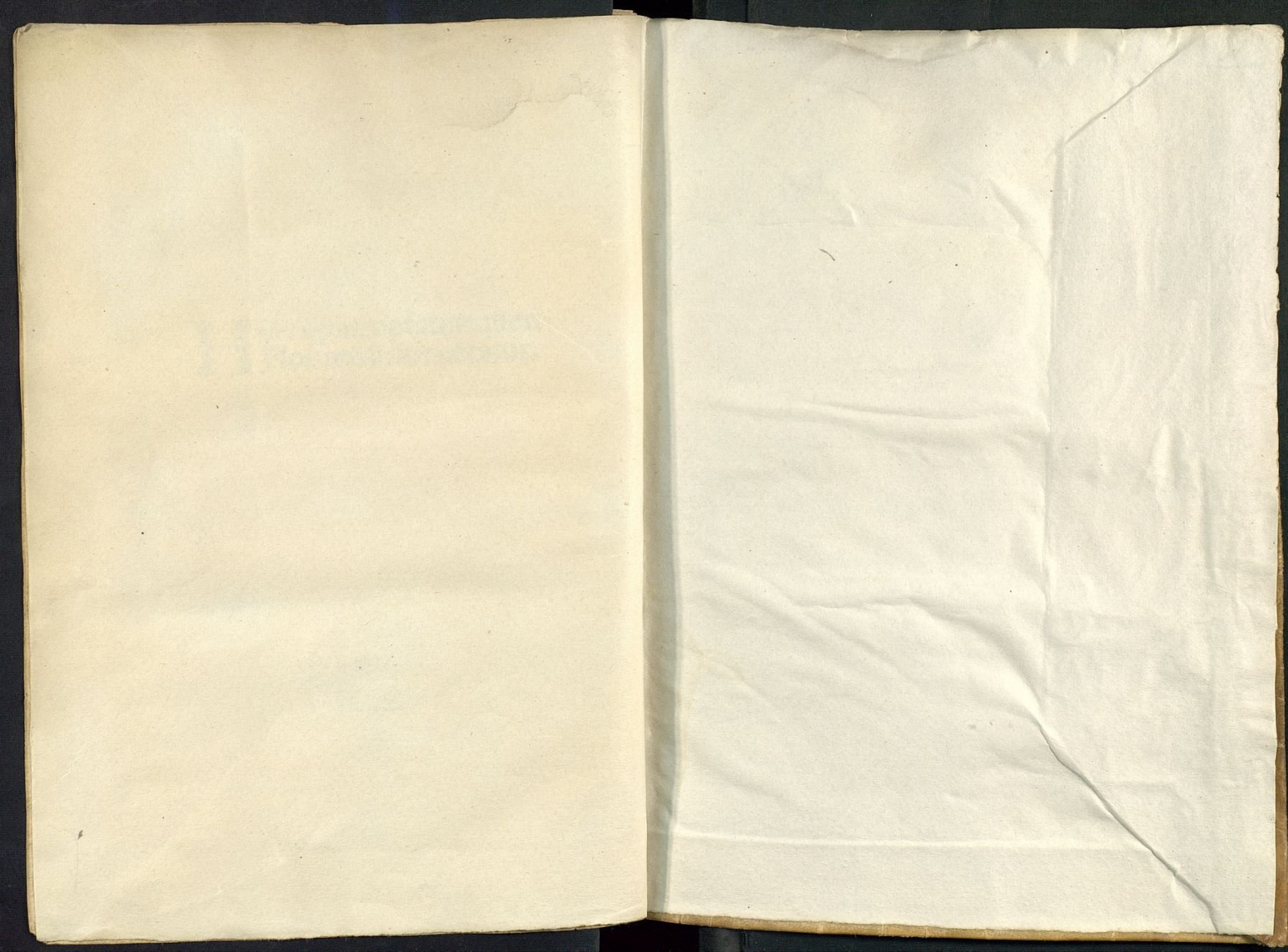
iplas exsiccādo: & ergo bñ dicit Ipo. vii. pti. ampho. corpibus humi-
das carnes hntibus famē adhibere cōuenit. Fames. n. corpa exsiccāt
Scdm̄ ē q̄ uomitus cōfert quolibet mēse: qa p uomitū euacuantur
humores nociui cōtenti in toto ambitu stomachi: & istud et̄ uoluit
Aui. iiii. in. i. c. xiii. de iuuant̄is q̄ affert uomit⁹: cū dixit: q̄ Ipo. p̄ce

pit uomitū fieri bis i unoquoq; mēse. s. duob; dieb; cōtinuis: ut sc̄do die expellatur illud q; p̄rio die nō potuit ipelli & p hoc sc̄dm Ipo. cōsruatur sanitas: cū talis uomitus mundificat stōachū euacuādo fleūa & colerā stōachus. n. nō hēt aliqd q; mūdet ipm sicut itestina hnt colerā rubeā ipsā mūdificātē & postea Aui. lo. pal. pōit plā alia iuuamēta uomitus bñ facti: quoz; Primū ē q; cōfert grauitati capi tis: & hoc ē uey; qñ illa grauitas accidit ex materia hūorali uaporo sa pueniēte a stōacho & mēbris inferioribus ad caput: si. n. grauitas corpis fieret a nocumēto p̄prio ipi; cerebri: tūc uomit; magis noce ret q; cōferret. Sc̄dm ē q; clarificat uisū & hoc qñ obscuratio uisus puēit ex materia uaporali pueniēte a stōacho ad ipsos oculos alias āt nō. Tertiū ē q; aufert fastidiū. i. nausea & abhominatiōe: remo uēdo & euacuādo hūorē a stōacho q; ē cā fastidiū. Q uartū ē q; cō fert ei ad cuius stōachū descēdit colera corrūpēs ei; cibū. Q uitū ē qd̄ remouet abhomiatiōē q; fit pp unctuositatē. Sextū ē q; remo uet cām desiderii & illud q; facit desiderare acutū pōticū aut ace/ tosiū: q; uomit; remouet cām oīum istaz; dispōnū: iā remota cā re/ mouetur effectus. Septimū ē q; cōfert laxitati. i. cathecie q; p̄cedit ydropisū: euacuādo materiā tal' laxitatis & mūdādo stōachū. Octa/ uū ē q; cōfert ulcerib; i renib; & uesicca diuertēdo materias currē tes ad illa loca ad ptē oppositā. Nonū ē q; ēt cōfert lep̄ maxie qñ fit cū uomitūuo forti: sic elleboro: q; tal' uomit; euacuat mās q; sūt i lo cis reōtis & difficil' eradicatiōis: ex qb; fit lepra: ēt uomit; corrigit digestiōē primā: ex q; alie. digestiōis meli; fiūt: uñ lepra peccat i cor ruptiōe digestiue. Decimū ē qd̄ cōfert malicie coloris i cute ex ali/ quo hūore diuertēdo ipm a cute. xi. ē q; cōfert epileisie stōatice. eua/ cuādo hūorē cōtētū i stōacho: ex cui; effuatiōe catur epileisia. Duo/ decimū ē q; cōfert ictericie: maxie illi q; ē ex opilatiōe. Nā pp motū fortē i uomitu: mā opilās mouetur & remouetur a loco i quo facie

bat opilatiōe. Si s̄r euacuatur materia fleumatica p uomitū q; cōi ter ē cā isti; opilatiōis. Decimūtertū ē qd̄ cōfert asmaati euacuādo materiā aīcedētē ex stōacho: q; fouebat materiā asmaatis: & ēt calefa ciēdo mēbra spūalia & pulmonē: ex quoz; calefactōe seqtur cōsū/ ptio supfluitatū faciētū asma. Xiiii. ē qd̄ cōfert tremori & paralisi euacuādo materiā istaz; passionū. Decimūqntū qd̄ cōfert hūctibus uiscera nigra magna sup ptes extrēas: diuertēdo hūores a pub; ex tremis. Et licet uomitus debite mīstratus ista cōferat iuuamēta: sup flue tñ factus mīta iducit nocumta: q; debilitat stōachū & resoluīt ipm: & facit eū aptū ut materie fluāt ad ipm: & obest pectori & ui sui & det;ibus & aīq; capitis dolorib; & c. Prout dicit Aui. iiii. i. c. xiiii. Tertiū qd̄ notat hic tex. ē qd̄ q̄tuor sūt tpa āni. s. uer estas au tūnus & hyems; put māifestū ē: & iter ista tpa uer ē calidū & hūidū & hoc respectu alioz; tēporz; licet i se sit tps tpaīto attinēs: ut uult Gal. i de cōplexiōib;. Et ex isto seqtur qd̄ istd̄ tps magis aptū ē fleu bothomiē: q; magis ē mltiplicatiuū hūoz; q; alia tpa. Et ergo ēt isto tpe pōt cōuenire moderatus usus coitus & motus tpatus: & uētris solutio siue fluxus: & sudor tpatus: & s̄s̄r balnea tpara ad diminuē dū repletionē. Et ergo ēt istud tps aptū ē ad purgatiōē corpis cū medicinis. Q uartū ē qd̄ estas calefacit & exsiccat: & ergo in ipa ēt mltiplicatur colera rubea q; calida ē: & sicca: pp hoc ēt i estate fercu la debēt eē frigida & hūida: ad remouēdū distēpātiā caliditatis & siccitatis ex cōplexiōe estatis iductā: & debet fieri abstinētia coitus cū talia ēt exsiccat: & abstinētia a multis balneis: nisi de cā: & rara fleubothoiā: eadē de cā: nisi necessitas hoiem cōpellat: & debet fieri qes & paucus motus: q; qes hūectat & multus mot; nimīū exsiccat & debet hō p̄dcō tpe uti potu cū moderamine & maxie frigido: q; ex supflua sup̄tōe pot; frigidū pp aptiōē poroz; aliqñ seqtur subī ta istrigidatio corpis uel palisis siue laxitas mēbroz; uel mors subīta A qua nos defendat q; eternalr uiuūt & regnat i seclā secloz;. Amē.

Hoc opus optatur: quod
Flos medicine vocatur.

Verbaicum, ei.
Vot. Lobo.